

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖЕН СЪД
ТЪРГОВИЩЕ И РАЙОННИТЕ
СЪДИЛИЩА ОТ ТЪРГОВИЩКИЯ
СЪДЕБЕН РАЙОН ЗА 2013 ГОДИНА**

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖЕН СЪД ТЪРГОВИЩЕ И РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН ЗА 2013 ГОДИНА

Отчетният доклад за дейността на Окръжен съд Търговище и Районните съдилища от Търговищкия съдебен район за 2013 година е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за съдебната власт и Правилника за съдебната администрация/отм./, както и съгласно указанията за структурата и обхвата на годишните доклади, дадени в Протоколи № 1 от 11.01.2010 г. и № 44 от 13.12.2010 година на Комисията по правни въпроси на ВСС. Публикуван е в интернет страницата на ТОС в съответствие с изискванията на чл. 5, ал. 2 от Закона за съдебната власт и Решение по Протокол № 8/07г. на ВСС. Към доклада са изготвени и приложени статистически форми за дейността на съда през 2013 година, съгласно утвърдените образци от ВСС.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОКРЪЖНИЯ СЪД:

1. ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА

През отчетната **2013** година в Търговищкия окръжен съд са постъпили **ОБЩО 801 броя дела**

при 830 за 2012 година; 795 за 2011 година; 830 за 2010 година и 773 броя дела за 2009 година, т.е. с 29 броя дела по-малко в сравнение с предходната година.

От тях:

ОБЩО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА – 536 броя при 537 за 2012 година; 512 за 2011 година; 496 за 2010 година и 470 броя за 2009 година;

ОТ КОИТО:

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА - 273 броя,
от които: първоинстанционни - 72 броя /от тях - 6 ч.гр./;
въззивни 201 броя /от тях в.ч.гр.д. - 46 броя/.

ТЪРГОВСКИ ДЕЛА - 238 броя,
от които: първоинстанционни – 108 броя/от тях - 20 ч.т.д./ и
въззивни 130 броя /от тях в.ч.т.д. - 85 броя/.

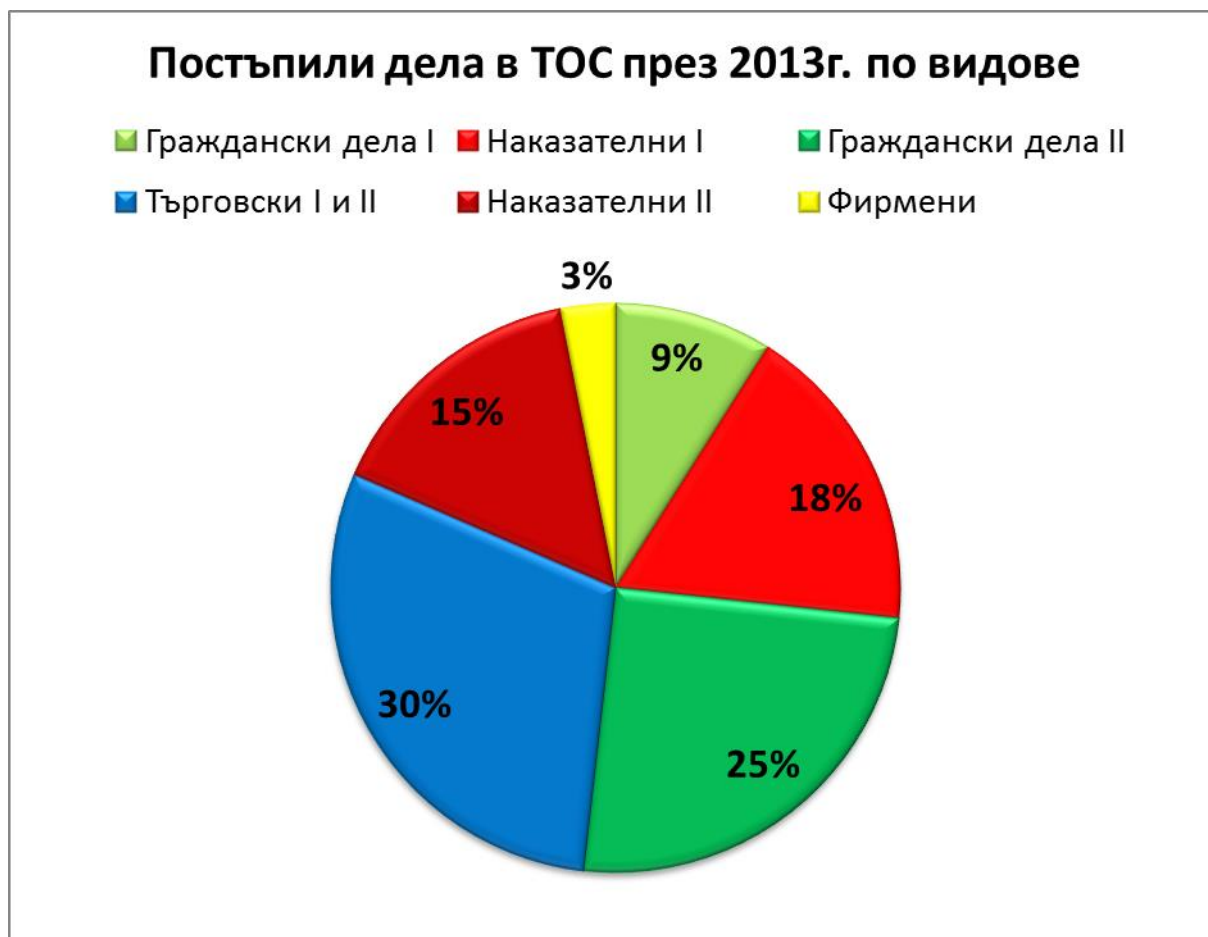
ФИРМЕНИ ДЕЛА - 25 броя

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА - 265 броя при 293 за 2012 година; 283 за 2011 година; 334 броя за 2010 година и 303 броя за 2009 година,

ОТ КОИТО: първоинстанционни – 142 броя /от тях 48 ОХ, АНД- 18 и ЧНД- 76 бр./ и въззивни наказателни дела – 123 /от които нак. II – 66 броя, ВАНД- 10 и ВЧНД – 47 бр/. Общият брой постъпили наказателни дела е с 28 по-малко от предходната година. Намалението се дължи най-вече на намалелия брой ВЧНдела, както и на НАХделата - първа и втора инстанция. В същото време е налице увеличение на първоинстанционните НОХ дела, като са с 16 броя в повече.

Съотношението на постъплението на видовете дела в процентно съотношение спрямо общо постъпилите дела е отразено в следната

Графика 1

Забележка: От търговските дела, които са 29.7% от всички постъпили дела, подсъдни на Окръжен съд Търговище - 13.5 % са първоинстанционни и 16.2 % са въззивни.

Видно от диаграмата, най-голям е дялът на гр. II инстанц. дела, следвани от наказателни I инст., въззивни търговски и нак. II инстанция дела.

В процентно съотношение спрямо всички постъпили дела е налице увеличение на търговските дела и на НОХделата, намаление на въззивните граждански и търговски, запазване на процента на първоинстанционните граждански дела.

Постъплението на основните видове дела по брой и в процентно съотношение спрямо всички е посочено в следната

**СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА ЗА ПОСТЪПЛЕНИЕТО НА НАКАЗАТЕЛНИ И
ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В ПЕРИОДА 2010 – 2013 ГОДИНА В ТЪРГОВИЩКИЯ
ОКРЪЖЕН СЪД**

Видове дела постъпили	2010	% от всички	2011г.	% от всички	2012г.	% от всички	2013г.	% от всички
Наказателни I	118	14.46%	106	13.57%	139	17.01%	142	18.30%
Наказателни II	216	26.47%	177	22.66%	154	18.84%	123	15.85%
Общо	334	40.93%	283	36.23%	293	35.86%	265	34.15%
Граждански и търговски I	139	17.03%	187	23.94%	205 /127/	25.09%	180 /26/	23.19%
Граждански и търговски II	343	42.03%	311	39.82%	319 /56/	39.04%	331 /131/	42.65%
Общо	482	59.07%	498	63.76%	524	64.13%	511	65.85%
Общо-Нак.иГр.	816	100.00%	781	100.00%	817	100.00%	776	100.00%

Забележка: Към гр.дела са включени търговските, в скоби са посочени само търговските дела; не са включени фирмените дела, които са 25 броя.

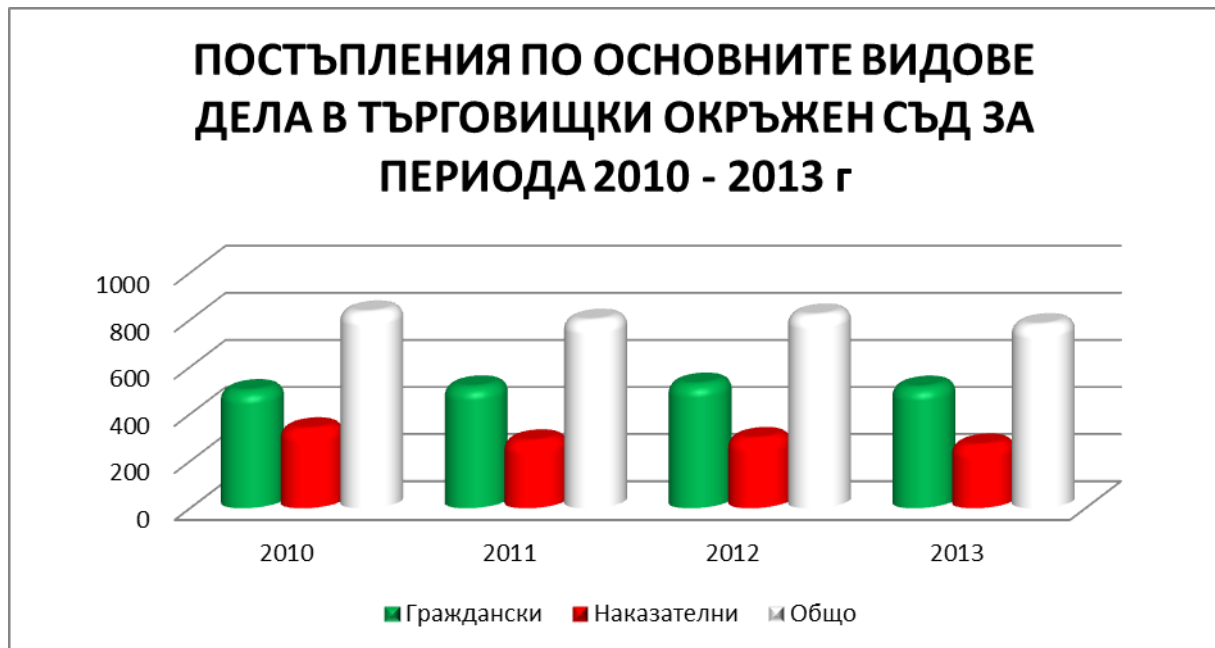
Посочените по-горе цифри сочат, че общият брой на основните видове дела - наказателни и граждански е намалял, като спрямо 2010 година делата са със 40 броя по-малко. Наказателните дела са със 69 по-малко, а гражданските и търговските дела са с 29 в повече.

Спрямо предходната година общият брой е намалял с 41 дела. Наказателните дела са намалели с 28 броя, а гражданските и търговските са с 13 по-малко. В същото време е увеличен броят на наказателните първа инстанция дела, което се дължи на увеличени брой НОХдела.

ОБЩИЯТ ИЗВОД, който може да се направи е, че е налице тенденция за **увеличаване съотношението между основните видове дела - граждански и наказателни, при по-голям дял на гражданските и търговските дела. Сравнително е запазено общото постъпление на делата, при минимално намаление.**

Това е видно и от следната

Графика 2

ЗАБЕЛЕЖКА: В гражданските дела са включени и търговските дела.

2. СРЕДНО МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ за 2013 година

ОБЩО средно месечната натовареност ПО ЩАТ на един съдия на база 12 месеца е:

- по постъпили дела – **4.76** при **4.94** броя за 2012 година
- по дела за разглеждане – **5.24** при **5.39** броя за 2012 година

Средно месечната натовареност по щат на един съдия, разглеждащ **НАКАЗАТЕЛНИ** дела е :

- по постъпили дела – **3.15** при **3.48** броя за 2012 година
- по дела за разглеждане – **3.48** при **3.71** броя за 2012 година
- по свършени дела – **3.14** при **3.39** броя за 2012 година

Средно месечната натовареност по щат на един съдия, разглеждащ **ГРАЖДАНСКИ и ТЪРГОВСКИ** дела е :

- по постъпили дела – **6.38** при **6.39** броя за 2012 година
- по дела за разглеждане – **7** при **7.08** бр. за 2012 година
- по свършени дела – **6.13** при **6.46** броя за 2012 година.

Налице е, макар и минимално, намаление на натовареността по щат.

В следващата графика съм посочил действителната натовареност на съдиите от окръжен съд през периода 2010-2013 година според отработени човекомесеци за 2013 година.

Графика 3

3.СВЪРШЕНИ ДЕЛА

През годината са свършени **общо 779 БРОЯ ДЕЛА** при 828 за 2012 година; 796 за 2011 година; 843 броя за 2010 год. и 775 броя дела за 2009 година.

От тях **665 дела** са свършени с постановяване на акт **по същество** при 737 за 2012 година; 704 за 2011 година; 731 дела за 2010 година и 691 за 2009 година.

114 броя дела са били **прекратени**.

От общо свършените 779 броя дела средно месечно по щат на един съдия при база 12 месеца са свършвани по 4.64 дела при 4.93 за 2012 година; 4.74 дела за 2011 година; 5.02 дела за 2010 година и 4.61 за 2009 година.

По съдии данните са посочени в Приложение 2.

Като се имат пред вид посочените данни за средномесечната натовареност по щат по постъпление на делата /4.76/, делата за разглеждане /5.24/ и по свършени дела /4.64/ се налага **ИЗВОДЪТ**, че **съдиите от Търговищкия окръжен съд са свършвали средно месечно постъпилите дела.**

4.СРОЧНОСТ

От общо свършените през годината 779 броя дела, в тримесечен срок са били свършени 739 дела или 94.86% при 94.6% за 2012 година; 95% за 2011 година; 94 % за 2010 година и 88 % за 2009 година, т.е. показателят е много добър и подобрен спрямо предходната година.

От тях 95.8% от гражданските дела са свършени в 3 месечен срок; 94% от търговските дела; 94.3 % от наказателните дела и 100% от фирмените дела. Частните наказателни, граждански и търговски дела са свършени на 100% в 3 месечен срок.

Налице е запазване на бързината при много добри показатели.

КАКВА Е БЪРЗИНАТА ПО ВИДОВЕ ДЕЛА:

От наказателните общ характер дела 80% са решени в 3 месечен срок, при 94% за 2012 година; 94% за 2011 година; 86.1 % за 2010 година и 72% за 2009 година. Макар да е добър, показателят е влошен. За всички наказателни дела I инстанция процентът на разгледаните в 3 месечен срок е 93%, т.е много добрият показател е запазен.

От въззивните наказателни дела 95% са решени в законоустановения 3 месечен срок, при 94.9% за 2012 година; 95% за 2011 година; 94.44% за 2010 година и 96.63 % за 2009 година. Налице е запазване на този много-добър показател.

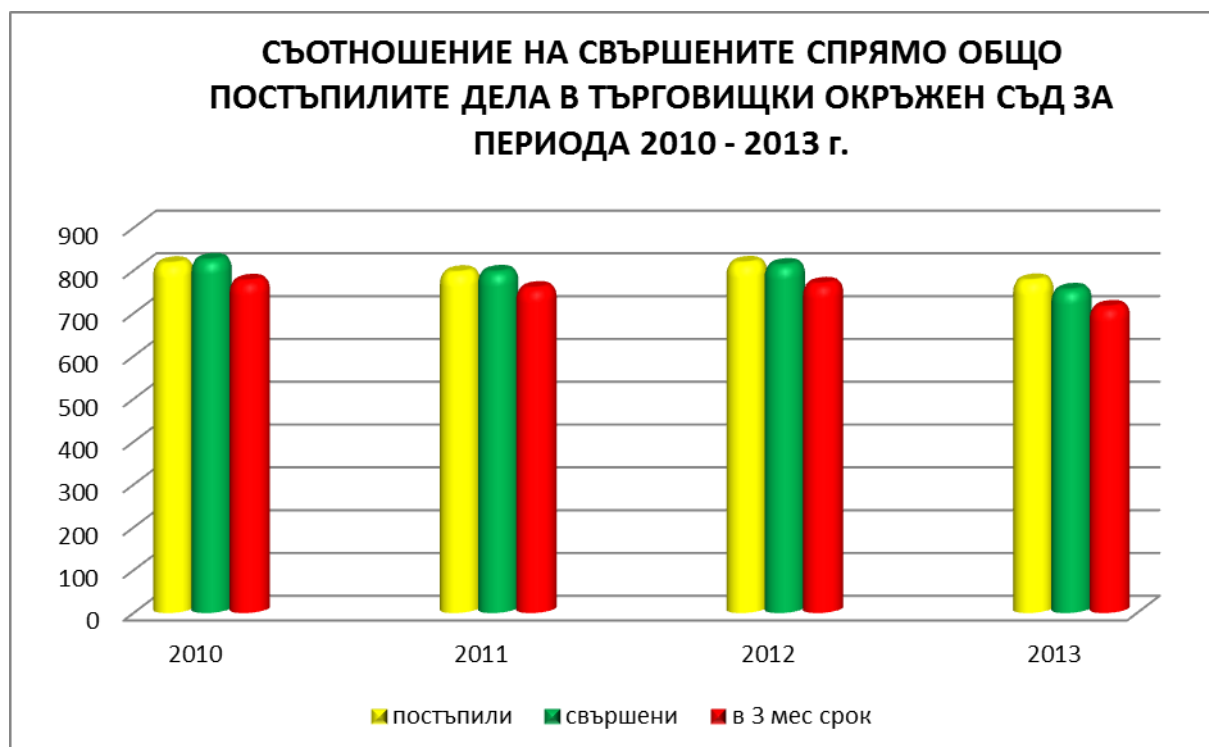
От първоинстанционните граждански дела 88.4% са решени в законоустановения 3 месечен срок, при 93.33% за 2012 година; 96% за 2011 година; 72% за 2010 година и 63 % за 2009година. Показателят е запазен в четиригодишния период.

От въззивните граждански дела 98.43% са решени в 3 месечен срок, при 98% за 2012 година; 96% за 2011 година; 97.4% за 2010 година и 94 % за 2009 година. Налице е подобряване на този показател.

От първоинстанционните търговски дела 87.5% са решени в законоустановения 3 месечен срок, а от въззивните 99.3%.

За по-голяма прегледност съм изготвил сравнителна графика за съотношението на свършените спрямо общо постъпилите дела в Търговишки окръжен съд за периода 2010-2013 година.

Графика 4

5. ОТЛАГАНЕ НА ДЕЛАТА

През 2013 година процентът за отлагане на наказателните общ характер дела е 40 %, при 45.45% за 2012 година; 36.55 за 2011 година; 26.66 % за 2010 година и 36.7 % за 2009 година, т.е. показателят е подобрен спрямо предходния отчетен период.

От насрочените въззивни наказателни дела, се отлагат 3.2%, при 3.6% за 2012 година; 7.1% за 2011 година; 5.4 % за 2010 година и 8% от делата за 2009 година, т.е. показателят е подобрен.

От първоинстанционните граждански дела, след първото по делото заседание се отлагат 10.5 % от делата, при 8.3% за 2012 година; 6.47% за 2011 година; 16% за 2010 год. и 5.03% от делата за 2009 година.

От въззивни граждански дела – 3.17 % при 5.5% за 2012 година; 3.68% за 2011 година; 5.38 за 2010 година и 8.9 % за 2009 година, т.е. показателят е подобрен.

Изложеното сочи, че **в четиригодишния период**, с изключение на граждански дела I инстанция, е

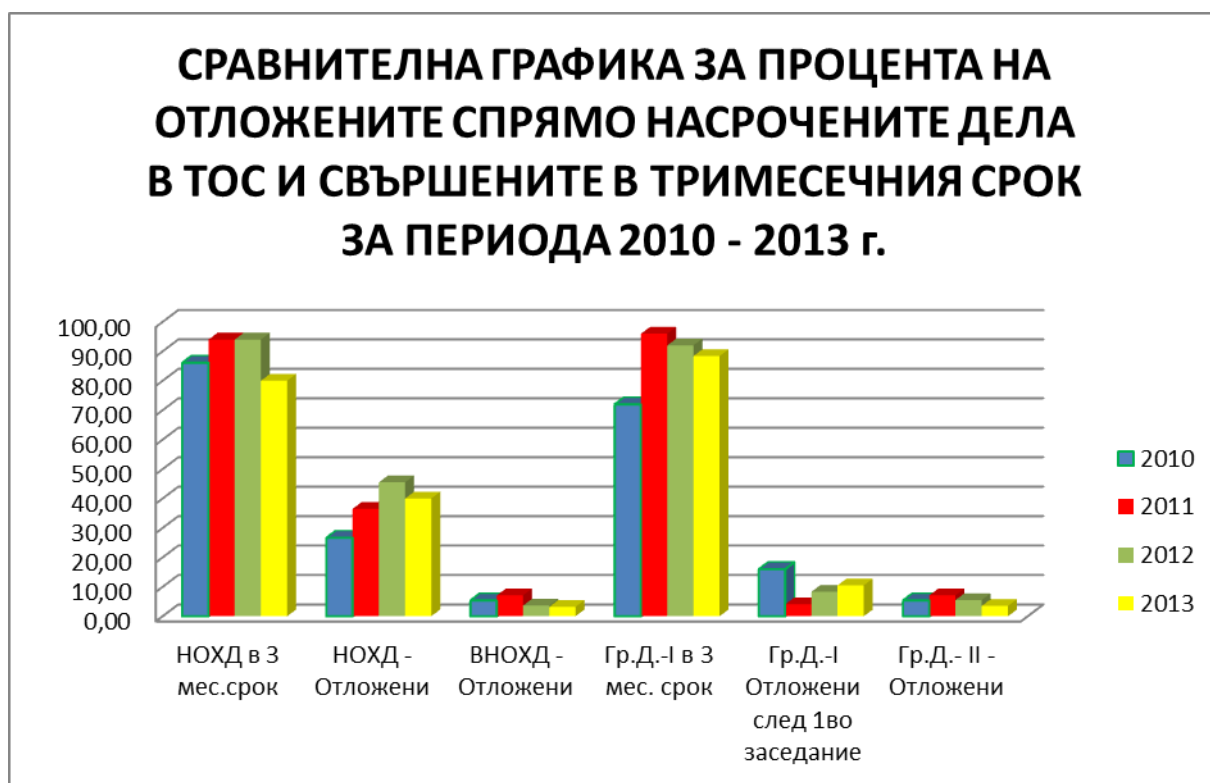
ПОДОБРЕН показателят- отлагане на делата.

От общо насрочените 67 броя наказателни общ характер дела през 2013 година, 27 дела са били отложени - или 40%. Този резултат се получава поради малкия брой дела, една част от които многократно отлагани, поради което и не показва действителното положение за процента на отложените дела.

Във всички останали случаи на отлагане на делата е бил спазван разумният срок за насрочването им в ново съдебно заседание и те са били насрочвани в срокове, значително по-кратки от тримесечния срок, регламентиран в чл. 271, ал.10 от НПК.

Ето защо и независимо от отлагането на делата, в тримесечен срок са решени 80% от общо свършените НОХ дела, при 94% за 2012 година; 94% за 2011 година и 86 % за 2010 година.

За по-добра прегледност съм посочил данните за отложените спрямо насрочените дела и за свършените в тримесечен срок дела за четиригодишния период в следната

6. НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА

Към края на 2013 година са останали несвършени /висящи/ общо 101 броя дела / 39 граждански, 34 търговски и 28 наказателни/ при 79 броя дела / 26 граждански, 26 търговски и 27 наказателни/ за 2012 година ; 77 броя дела /30 граждански, 28 търговски и 19 наказателни/за 2011 година; 78 броя дела /37 граждански, 12 търговски и 29 наказателни/ за 2010 година; 91 броя дела за 2009 година и 93 дела за 2008 година, т.е. увеличен е броят на несвършените дела, но е подобрена бързината за разглеждането им.

АНАЛИЗ ПО ВИДОВЕ ДЕЛА

I. ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ПРОИЗВОДСТВА

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА I инстанция:

1 . Брой дела за разглеждане през 2013 година - 157 дела,
от които:

- **новообразувани - 142 броя.**
- **несвършени към 01.01.2013 година - 15 броя.**

2.Брой свършени дела - 143 бр., от които:

- в срок **до 3 месеца** - 134 броя или **93%** при 127 броя или 98.44% за 2012 година; 94.5 % за 2011 година; 95.8% за 2010 година и 90.8% за 2009 година, т.е. **показателят бързина е запазен в четиригодишния период.**

Несвършени – 14 броя или 8.9 % спрямо делата за разглеждане, при 15 броя или 10.4% за 2012 година; 5 броя или 4.4% за 2011 година; 8 броя или 6.2% за 2010 година и 8.4% за 2009 година, т.е. **показателят е запазен в 4 годишния период.**

От несвършените дела 13 са НОХД / 8.28% / , 1 дело е АНХД.

От приключилите 143 бр.наказателни дела I инстанция, през 2013 година, само 8 дела са приключили над тримесечен срок. От тях четири нохд са приключили над 6 месечен срок и само едно НОХД- над една година.

Няма незавършени дела, образувани преди 2010 година.

Установеният в чл. 22 от НПК принцип за разглеждане и решаване на делата в разумен срок е формулиран с оглед изискването на чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция, която

предвижда правото на всеки делото му да бъде разгледано от съд в разумен срок и по правилата на справедлив процес. В НПК няма установени „абсолютни“ цифри, затова същият се прилага съобразно установените европейски стандарти - фактическа и правна сложност, брой подсъдими, брой свидетели, поведението на страните в процеса - различни за всяко едно дело.

Извършеният анализ на причините за продължителността на делата сочи, че същите се отлагат по независещи от съда причини. Касае се за дела с висока фактическа и правна сложност, голям брой подсъдими и защитници и свидетели, свързани и назначаване на комплексни, основни и допълнителни експертизи, изготвянето на които отнема месеци. Съдът е спазвал визирания в чл. 252 от НПК 2 месечен срок за насрочване на делото и този по чл. 271, ал. 10 от НПК, като делата са отлагани за срок не по-дълъг от 3 месеца. Не се установи забавяне поради неправилно и забавено администриране на делото. Съдът е използвал всички възможности на НПК за дисциплиниране на страните в процеса-налагане на глоби, принудително довеждане и др.

2.1. Брой на решените дела по същество - 117, от които 25 НОХД, 66 частни наказателни I инстанция и 26 АНД.

2.2. Брой на прекратените дела - общо 26 броя, от които - 15 броя ОХ дела / от тях 13 броя със споразумение по чл. 384 от НПК/ и 11 ЧНД по други причини.

3. Брой на решените НОХ дела по същество с произнасяне на присъда - 25, в това число "Престъпления против личността" - 3; "Престъпления против собствеността" - 2; "Престъпления против стопанството - 7"; "Престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна системи" - 3; "Престъпления против дейността на държавни органи и ОО" - 2; "Общопасни престъпления" - 8 броя.

4. Брой обжалвани и протестирани дела - 13 НОХД ,12 ЧНД и 5 НАХД.

5.Средна натовареност по наказателни дела: първоинстанционните наказателни дела са **18.29 % от всички постъпили** дела при 16.7% за 2012 година и 13.33% за 2011 година; **18.36% от всички дела за разглеждане** при **15.87 %** за 2012 година и 13.05% за 2011 година; **18.96 от общо свършените дела** при **16.2 % за 2012 година** и 13.27% за 2011 година.

За 2010 година съотношението е било 14.46% от постъпилите, 13.06% от делата за разглеждане и 14.32% от свършените дела. За 2009 година съотношението е било 12.8% от постъпилите, 12.35% от делата за разглеждане и 12.6% от свършените дела.

Налице е тенденция към сравнително увеличение на наказателните първа инстанция дела в 4 годишния период, което се дължи на увеличението брой на НОХ делата.

Броят и видове разпределени и решени дела е еднакъв за всички съдии, тъй като се разпределят на принципа на случайния подбор, чрез програмен продукт. За по-голяма прецизност делата са разпределени в отделни групи по видове. Проблем съществува единствено при разпределението на НОХ дела, които са сравнително малко на брой, като програмният продукт, в рамките на 1 година, не винаги ги разпределя равномерно между съдиите като брой дела. Това наложи издаването на заповед, с която възложих на зам.-председателите, при установяване на неравномерна натовареност, да изключват от разпределението най-натоварените съдии, с оглед уравниване броя на делата, които се разпределят. Наред с това със заповед от м.декември, е създадена нова група дела с по-висока фактическа и правна сложност/ общостопански престъпления и престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи/, с оглед по-равномерното разпределение на делата по тежест.

6. Структура на наказаната престъпност:

Видове и брой по глави от НК - с присъди по решенията с присъда 25 НОХ дела и 13 дела със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК, са били признати за виновни и са наложени наказания на 45 броя лица. В това число по гл. II "Престъпления против личността" – 3 осъдени лица; по гл.V "Престъпления против собствеността" - 4 осъдени лица /от тях 1 със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК /; по гл. VI "Престъпления против стопанството" – 16 осъдени лица /от тях 7 със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК/; по гл. VII "Престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна системи" - осъдени 3 лица; по гл. VIII "Престъпления против дейността на държавни органи и ОО" – 2; по гл. XI "Общопасни престъпления" - осъдени 17 лица /от тях 8 със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК/.

ДЕЛА със значим обществен интерес не са постъпвали и не са разглеждани през 2013 година.

6.1. Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления:

По всички дела са били осъдени лицата, предадени на съд.

6.2. Наказана престъпност: От общия брой разглеждани 40 дела, приключили с постановена присъда или споразумение, са били осъдени 45 лица.

7. Брой, конкретизация и причини за **оправдателни присъди**- няма оправдателни присъди.

КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

От постановените през 2013 година актове по същество по **наказателни I инстанция** дела са били **обжалвани 28 акта** - 13 по НОХД, 10 по ЧНД и 5 по НАХД.

През 2013 година от въззивната инстанция - Апелативен съд Варна има **резултати** по **25 обжалвани дела** наказателни I инстанция с постановени съдебни актове, от които:

НОХД – 9 бр., от които **3 потвърдени, 3 отменени и 3 изменени** в наказателната част; по 2 броя НОХдела са били обжалвани определения, едното от които е потвърдено, а другото отменено.

НАХД – 6 бр. - 4 оставени в сила, 1 отменено и 1 изменено.

ЧНД - 10 броя, от които **потвърдени – 9 броя, отменени – 1 брой.**

От общоя брой разгледани по жалби **25 броя дела**, по **16 броя** са били **потвърдени съдебните актове или 64%**; **изменени са 4 броя или 16%** и са **отменени 5 броя или 20%**.

ПРИЧИНИ ЗА ОТМЯНА

НОХД 197/ 2012 година – с присъда №87/ 17.12. 2012 година е признат за виновен подсъдимият за извършено престъпление по чл. 248а, ал. 3 във вр. с ал. 2 от НК и му е наложено наказание 1 година „Лишаване от свобода“, изтърпяването на което е отложено по реда на чл. 66, ал. 1 от НК с изпитателен срок от три години, както и на 2000 лева „глоба“. Признат е за невинен и оправдан частично по обвинението.

Присъдата е отменена с Решение №25/ 25.02. 2013 година, постановено по ВНОХД № 10 от 2013 година, на Апелативен съд Варна и делото е върнато за ново разглеждане на първоинстанционния съд на основание чл. 335, ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3, т.т. 1 и 2 от НПК. В мотивите към решението е посочено, че „Разглежданата присъда страда от липсата на мотиви, както в наказателноосъдителната, така и в оправдателната си част, досежно конкретизацията и изясняването на въпроса за площите, признати като предмет на инкриминация, респективно тези, за които съдът не е приел обвинението.“ Дадени са указания при новото разглеждане на делото „да бъде установен с помощта на специални знания съществения въпрос от предмета на обвинението – точно кои от всички декларираните от подсъдимия парцели не отговарят на

конкретни нормативни изисквания за подпомагане с принадлежащи на Европейския съюз средства”.

НОХД 97/ 2013 година - с присъда №67/ 12.08. 2013 година, са били признати за виновни подсъдимите М.П. и К.Н. Първият за извършено престъпления по чл. 343, ал. 3 б.”б” във вр. с ал. 4 и ал. 1 и с чл. 342, ал. 1 от НК и му е наложено наказание 6 години „Лишаване от свобода” при първоначален „общ” режим, както и е лишен от право да управлява МПС за срок от 6 години. Вторият за извършено престъпление по чл. 343, ал. 3 б.”б” във вр. с ал.4 и ал.1 и с чл. 342, ал. 1 от НК и му е наложено наказание 7 години „Лишаване от свобода” при първоначален „общ” режим, както и е лишен от право да управлява МПС за срок от 10 години.

Присъдата е отменена с Решение №171/ 06.12. 2013 година, постановено по ВНОХД № 286/ 2013 година на Апелативен съд Варна и делото е върнато за ново разглеждане на първоинстанционния съд на основание чл. 334, т. 1 вр. с чл. 335, ал. 2, вр. с чл. 348, ал. 3, т. 2 от НПК. В мотивите към решението е посочено, че „ Първоинстанционният съд много подробно е разисквал като цяло, какви доказателства са събрани /гласни и писмени/, като безрезервно е кредитирал заключенията на назначените на досъдебното производство различни експертизи, преповтаряйки безкритично установеното в тях, без обаче да направи собствен анализ, съпоставяйки в съвкупност всички събрани по делото доказателства, имащи пряка и непосредствена връзка с крайния резултат.”

НОХД 75/ 2013 година – с присъда №81/ 26.09. 2013 година е признат за виновен подсъдимият за извършено престъпление по чл. 248а, ал. 5, във вр. с ал. 2 от НК и му е наложено наказание при условията на чл. 55, ал. 1, т.1 от НК в размер на 8 месеца „лишаване от свобода”, изтърпяването на което е отложено по реда на чл. 66, ал. 1 от НК с изпитателен срок от три години. Признат е за невинен и оправдан частично по обвинението.

Присъдата е отменена с Решение №172/ 10.12. 2013 година, постановено по ВНОХД № 307/ 2013 година на Апелативен съд Варна и делото е върнато за ново разглеждане на друг състав на същия съд, на основание чл. 335, ал. 2, вр. с чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК. В мотивите към решението е посочено, че „съществува противоречие между постановената присъда и мотивите” - досежно размера на получените субсидии. С оглед фактическите обстоятелства по делото, „съдът е следвало да изследва дали не се касае до две отделни деяния или до продължавана престъпна дейност.”

ИЗВОДЪТ, който следва да се направи от цялостния поглед върху работата на **НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ** е, че са постановявани качествени актове, за което говори и броят на потвърдените такива. Следва да се има предвид, че няма съответствие между обжалваните през годината съдебни актове и тези, които се връщат през същия период, поради което и не може да се направи съпоставка и в достатъчна степен достоверни изводи.

В Обобщения доклад от извършените през 2013 година ревизии от Апелативен съд Варна е посочено „Традиционно добро е и качеството на постановените съдебни актове от съдиите от наказателните отделения на Окръжните съдилища в Разград, Шумен, Силистра и Търговище, като в тази насока се забелязва устойчивост през предходните години.

I. ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА I инстанция 2013 година:

1. Брой дела за разглеждане - 83 броя, при 86 броя за 2012 година; 85 броя за 2011 година; 78 дела за 2010 година; 225 дела за 2009 година, от които:

- новообразувани – 72 броя при 78 дела за 2012 година и
- несвършени към 01.01.2013 година – 11 при 8 дела за 2012 година.

От новообразуваните дела 6 броя са ч.гр.дела.

2. Брой свършени - 69 дела, от които:

- в срок до 3 месеца - 61 дела или 88.4% при 70 дела или 93.33% за 2012 годна; 69 дела или 89.6% за 2011 година; 46 дела или 72% за 2010 година и 71% за 2009 година, т.е. показателят е запазен спрямо предходната година и подобрен в четиригодишния период.

Причини за разглеждането над инструктивния 3 месечен срок.

От приключилите към 31.12. 2013 година общо 69 бр. граждански I инстанция дела, САМО 8 бр. са приключили в срок над 3 месеца:

Едно дело е приключило в 6-месечен срок / производство по ЗОПДИППД /отм./;

две дела - в 7-месечен срок / и двете спрени на осн. чл. 229 ал. 1, т. 1 от ГПК и прекратени на основание чл. 231 от ГПК - поради невъзобновяването им в 6 месечен срок/;

едно дело - в срок от 11 месеца - с предмет иск по ЗОПДИППД /отм./.

Останалите 4 броя дела са отчетени в срок между 3 и 4 месеца, с оглед отчитането на сроковете от системата „Съдебно деловодство“.

Установеният в чл. 13 от ГПК принцип за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, е формулиран в унисон с изискванията на чл. 6, т. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. В ГПК няма установени „абсолютни“ цифри, определящи понятието „разумен срок“, поради което и така установеният принцип за разглеждане на делата в разумен срок, се прилага съобразно установените европейски стандарти - предмет на делото, фактическа и правна сложност, страни в производството, процесуалното поведение на страните в процеса, спазването на процесуалните срокове от страна на съда в хода на администриране и разглеждане на делото.

Изхождайки от горните критерии, и предвид извършения анализ на причините за продължителност на делата считам, че делата се разглеждат в разумни срокове. Своевременно се администрират – разпорежданията за размяна на книга, определението по чл. 140 ГПК, насрочват се в разумни срокове - в рамките на около месец /с изключение на тези, по които има назначени експертизи/. По посочените дела над 6 месечен срок е постановявано спиране на производството, три от делата са по ЗОПДИППД /отм./, които се насрочват не по-рано от 3 месеца от обнародването в ДВ.

Изложеното сочи, че разглеждането на делата над 3 месечния срок е по обективни причини.

Частните граждански дела в ТОС по принцип са изключително малко на брой и те касаят само обезпечения на бъдещи иски. Разглеждат се в законния срок - в деня на постъпването им.

Всички решения и определения по първоинстанционни граждански дела се постановяват в законните срокове.

Брой несвършени – 14 броя или 16.8% спрямо делата за разглеждане, при 11 броя или 12.8% за 2012 година; 8 броя или 9.4% спрямо делата за разглеждане през 2011 година; 13 броя или 16.88% за 2010 година и 17.7% за 2009 година, т.е. показателят е сравнително запазен в четиригодишния период и подобрен спрямо 2009 година.

2.1. Брой на **решените** дела по същество – **59 дела** при 62 дела за 2012 година.

2.2. Брой на **прекратените** дела – **10 дела** при 13 дела за 2012 година.

3. Видове на решените дела по същество - 59 броя, от които 28 иски по СК / от които 5 броя признаване и оспорване на произход /; облигационни иски - 11 броя; иски по КТ- 1 брой; 19 други дела / от които 5 броя ч.гр./

4. Резултати от инстанционна проверка

През 2013 година са били обжалвани 18 броя граждански дела I-ва инстанция, от които 4 бр. ч.гр. дела.

През 2013 година са върнати с постановено решение 21 броя граждански дела I-ва инстанция.

От тях 15 са били потвърдени /12 решения по граждански дела и 3 определения по ч.гр. дела/. Изменени са решенията по 5 броя дела и определението по 1 дело. Няма отменени съдебни актове.

По 7 броя граждански дела са били потвърдени постановените определения.

Т.е. 71.42% от постановените актове са били потвърдени или правораздаването по първоинстанционните граждански дела е било на едно високо ниво.

II. ТЪРГОВСКИ ДЕЛА I инстанция.

1. Брой дела за **разглеждане** - **132 дела**, при 155 дела за 2012 година; 127 дела за 2011 година; 102 дела за 2010 година и 78 броя за 2009 година, от които:

- **новообразувани** – **108** при 127 броя за 2012 година; 115 броя за 2011 година; 81 броя за 2010 година и 68 за 2009 година и
- несвършени към 01.01.2013 година – 24 дела.

От новообразуваните дела **20 броя са ч.т. дела.**

2. Брой **свършени дела** – **104 дела**, при 131 за 2012 година; 99 дела за 2011 година; 90 дела за 2010 година и 57 за 2009 година, **от които:**

- в срок **до 3 месеца**- **91 дела или 87.5 %** при 108 дела или 82.44% за 2012 година; 92 броя или 92.9 % за 2011 година; 79

броя или 88% за 2010 година и 36 дела или 63% за 2009 година, т.е. **показателят е сравнително запазен** в четиригодишния период.

Причини за разглеждането над инструктивния 3 месечен срок.

от приключилите към 31.12. 2013 година общо 104 бр. първоинстанционни търговски дела - само 13 бр. са приключили в срок над 3 месеца.

От тях - 9 бр. са приключили в срок между 3 и 4 месеца, с оглед отчитането на сроковете от системата „Съдебно деловодство“

От останалите 4 броя дела:

две са приключили в 5 месечен срок;

едно дело- в срок от 6 месеца -1 година - т.д.№ 39/ 2013г., ИМ и книгата по делото са администрирани своевременно от съда, определението по чл. 140 ГПК- 06.06.2013 година, решението е постановено на 11.12.2013 година след две с.з., проведени преди и след съдебната ваканция.

едно дело - в срок от 1 г. и 5 месеца – гр.д.№ 63/ 2011г.- ИМ и книгата са своевременно администрирани от съда; основната причина за продължителността на делото - спиране в първо с.з. от 20.03.2012 година на осн.чл. 229 ал. 1 т. 4 от ГПК- възобновено своевременно на 23.04.2013 година.

Анализът на разгледаните делата над 3 месечния срок показва, че причините са обективни.

2.1. Брой на решените дела по същество – 70 дела от които 55 броя решения и 15 броя определения по ч.т.дела.

Всички съдебни актове са постановени в законния срок.

2.2. Брой на прекратените дела - 34 дела, от които

29 – търговски дела;

5 – ч. търговски дела.

Основания за прекратяване на делата:

На търговските дела:

по спогодба 2 бр.; изпратени по подсъдност /за определяне на компетентния съд /11 бр.; неотстраняване на констатирани нередовности на исковата молба 9 бр./ чл.129, ал. 3 и 4 от ГПК, поради недопустимост на предявения иск 4 бр.; оттегляне на иска/ чл.232 ГПК /- 3 бр.; поради отказ от иска /чл. 233 ГПК / - 2 дела; спор за подсъдност / чл. 122 ГПК / - 1 брой.

На ч.търговските дела

изпратени поподсъдност на друг съд – 2 дела;
недопустимост – 2 дела;
неотстраняване на нередовност на молбата – 1 брой.

3. Брой несвършени – 28 броя или 21.2 % спрямо делата за разглеждане **при 24 броя или 15.48 %** за 2012 година; 28 броя или 22 % спрямо делата за разглеждане за 2011 година; 12 броя или 11.76% за 2010 година и 21 броя или 26.9% за 2009 година, т.е. **показателят е запазен в четиригодишния период.**

Към 31.12.2013 година несвършените търговски дела с продължителност до 3 месеца от образуването са 15 броя дела, от които 11 дела са във фазата на размяна на книгата / чл. 367 и сл. от ГПК /; 4 броя дела са с постановени определения по чл. 140 от ГПК и са насрочени за първо съдебно заседание за 2014 година.

Останалите 13 броя търговски дела, неприключили към 31.12.2013 година, в срок над 3 месеца - 8 броя дела са образувани след 12.08.2013 година и са във фазата на размяна на книгата; едно от делата е спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК; по 3 от делата е била извършена двойна размяна на книгата, отлагани са за допълнителни и тройни експертизи. Само едно т.д. № 149/2012 година е с продължителност над 1 година - образувано е на 30.10. 2012 година. По делото е постановено определение от 13.11.2012 година, изпратено по в.ч.ж. до АС Варна - на 28.01. 2013 година - върнато от инстанционен контрол от ВКС на 14.10.2013 година.

4. Видове на решените дела по същество: първоинстанционни търговски - 70 бр., от които 15 ч.т. дела.

4.1 Дела по несъстоятелност

Производствата по несъстоятелност се разглеждат от трима съдии от „Търговско отделение” при ТОС.

През 2013 година са **образувани общо 12 бр. дела** по молби за откриване на производство по несъстоятелност, от които 6 бр.- по молба на кредитор, 6 бр.- по молба на длъжника.

11 бр. ч.т.д.- възражения в производството по несъстоятелност – чл. 690 ТЗ;

4 бр. т. д. – частни жалби в производството по несъстоятелност – чл.679 ТЗ.

В предходната година са били образувани 20 дела по несъстоятелност.

Освен образуваните през 2013 година производства по несъстоятелност, съдиите разглеждащи тези дела, са работили и по други 35 бр. дела, образувани през предходни години, по които са постановени 228 съдебни акта /решения, определения и разпореждания /.

В края на отчетния период 13 бр. дела по несъстоятелност **СА СПРЕНИ**. От тях на осн.чл. 632, ал. 1 от ТЗ -7 бр. и на основание чл.632, ал.5 от ТЗ – 6 броя дела.

През 2013 година са проведени 40 събрания на кредиторите, при 35 броя за 2012 година; 24 броя за 2011 година и 10 броя за 2010 година, т.е. налице е трайна тенденция към увеличение.

От постановените през 2013 година 22 броя решения в производства по несъстоятелност:

по чл. 630 ал. 1 от ТЗ – 4 броя при 5 броя за 2012 година; 6 броя за 2011 година и 5 бр. и за 2010 година;

по чл. 630, ал. 2 от ТЗ – 3 броя при 6 броя за 2012 год.; 3 бр. за предходния период;

по чл. 632, ал. 1 от ТЗ – 6 броя при 3 броя за 2012 година; 4 броя за 2011 година и 3 бр. за 2010 година;

по чл. 632, ал. 4 от ТЗ – 1 брой при 3 броя за 2012 година; 4 бр. за 2011 година и 8 бр. за 2010 година;

по чл.710 предл.1 ТЗ- 3 броя при 2 броя за 2012 година; 1 бр. за 2011 година и 1 бр. за 2010 година;

по чл.735 ТЗ- 3 броя при 2 броя за 2012 година; 1 бр. за 2011 година и 2 бр. за 2010 година.

по чл. 744 ТЗ- 2 броя.

Следва да се подчертае, че по делата по несъстоятелност ангажираността на съдия-докладчикът е твърде голяма, с оглед самия характер на производството и необходимостта от произнасяне на съда по обикновено голям брой молби, свързани с хода на производството, депозирани от синдика, длъжника или кредитор в производството по несъстоятелност, и то в указаните в ТЗ кратки срокове, освен отчитания брой решения, постановени в производството по несъстоятелност, се постановяват и множество междинни съдебни актове. Липсата на специфични критерии за отчитане на товареността на съдиите, разглеждащи дела по несъстоятелност не дава възможност за реална оценка на тяхната дейност.

5. Резултати от инстанционна проверка:

Обжалвани 52 бр.дела

През 2013 година има постановени решения по 12 търговски дела I инстанция. Резултати от второинстанционна проверка: потвърдени - 6 решения и 22 определения; частично отменени 6 бр. решения.

III.ФИРМЕНИ ДЕЛА - 25 броя, свършени в 3 месечен срок с акт по същество. От тях 21 вписвания на сдружения с нестопанска цел, 2 фондации и 2 кооперации.

Следва да се има предвид, че през 2013 година са били произнесени и решения за промени по 116 фирмени дела /от които 7 броя за прекратяване и 116 за вписване на промени/.

IV. Средна НАТОВАРЕНОСТ по граждански и търговски дела:

Първоинстанционните граждански дела са 9.66% от постъпилите дела; 9.7% от всички дела за разглеждане и 9.2% от общо свършените дела при 9.4% от постъпилите дела; 9.5% от всички дела за разглеждане и 9.06% от общо свършените дела за 2012 година; 9% от постъпилите дела; 9.7% от всички дела за разглеждане и 9.67% от общо свършените дела за 2011 година; 7.1% от постъпилите дела; 8.5% от всички дела за разглеждане и 7.8% от общо свършените дела за 2010 година.

Търговските дела са 13.9% от постъпилите дела, 15.4% от всички дела за разглеждане и 13.8% от общо свършените дела при 15.3% от постъпилите дела; 17.08% от всички дела за разглеждане и 15.8% от общо свършените дела за 2012 година; 14.46% от постъпилите дела; 14.54% от всички дела за разглеждане и 12.43% от общо свършените дела за 2011 година; 9.9% от постъпилите дела; 11.3% от всички дела за разглеждане и 10.9% от общо свършените дела за 2010 година.

Следва да се има пред вид, че както решенията за промени по фирмените дела, така и решенията по делата за несъстоятелност по чл. 630, чл. 632, чл. 705, чл. 710 и чл. 735 от ТЗ не се включват в броя на постановените по същество съдебни актове.

ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА II инстанция 2013 година:

1. Брой дела за **разглеждане** - **135** от тях /76 въззивни наказателни, 11 ВНАХдела и 48 ВЧНдела/, от които:

- новообразувани - 123 дела /66 въззивни наказателни дела, 10 ВНАХдела и 47 ВЧНдела /

- несвършени към 01.01.2013 година - 12 броя.

2. Брой **свършени дела** - **121**, от които:

- в срок **до 3 месеца – 115** или **95%** при 148 или 94.9% за 2012 година; 179 броя или 97.3% за 2011 година; 201 броя или 96.63% за 2010 година и 190 дела или 91.4% за 2009 година, т. е. **показателят е много добър в четиригодишния период.**

3. **Несвършени – 14 броя или 10%** спрямо делата за разглеждане при 12 броя или 7% за 2012 година; 14 броя или 7% за 2011 година; 21 броя или 9.2 % за 2010 година и 13 броя или 5.8% за 2009 година.

Показателят е много добър в четиригодишния период, висящите дела са постъпили в края на м.декември, разглеждането на които през същата година е невъзможно.

4. Брой на **решените дела по същество – 117 / 63** по въззивни наказателни ОХ и ЧХ дела, 8 броя по ВНАХдела и 46 броя по въззивни ЧНД /.

Прекратени - 4 дела- 3 броя въззивни НОХдела и 1 брой ВЧНдело.

5. **От свършените през отчетния период наказателни дела II инстанция резултатите са следните:** Брой **отменителни решения – 10** или **14.3%** от решените при 12 или 13.9% за 2012 година; 10 или 10.6% за 2011 година, **изменителни - 10** или **14.3%** от решените; при 15 или 17.4% за 2012 година; 18 броя или 19% за 2011 година, **потвърдителни решения – 47** или **67.1%** при **59** или **68.6%** за 2012 година; **65** или **68.42%** за за 2011 година. В посочените резултати не са включени 3 броя дела получени по подсъдност от други съдилища.

Показателите сочат, че по повече от половината от делата са потвърдени съдебни актове на районните съдилища. **Качеството е запазено.**

От изменените съдебни актове в два от случаите е намален размера на наложеното наказание, в 1 случай е отменено приложението на чл.66 от НК, в 1 от случаите е приложен чл.66 от

НК, в 1 от случаите е променен размера на гражданския иск, останалите случаи касаят други промени в наказателната част.

Причините за отмяна на първоинстанционните актове по ВНОХ дела са посочени в обобщения анализ за работата на районните съдилища.

6. Брой обжалвани и протестирани въззивни дела пред Върховния касационен съд - 4 броя ВНОХД.

Резултати от обжалването:

-отменени изцяло- 3 бр., отменени частично – 1 брой

Причини за отмяна и връщане на делото за ново разглеждане:

ВНОХД № 163 от 2012 година - постановеното по делото решение е било отменено по реда на възобновяването на основание чл. 425, ал. 1, т. 1 от НПК с Решение № 66 от 11.02. 2013 година, постановено по касационно дела № 117/ 2013 година на Върховния касационен съд. В мотивите е посочено, че „ Липсата на задълбочен доказателствен анализ, касаещ престъплението по чл. 202 от НК, е повлияло и на изводите относно правилното приложение на материалния закон. Следователно, релевираните нарушения по чл. 422, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 НПК са налице.”

ВНОХД № 237/ 2012 година – постановената нова присъда, след отмяна на първоинстанционната, е била отменена с Решение № 62 от 3.06. 2013 година, постановено по нак.дела № 2329/ 2012 година на Върховния касационен съд, на основание чл. 354, ал. 3, т. 3, във вр. с чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК, т.е. причината е нарушение на материалния закон.

ВНОХД № 258/ 2012година- с Решение №135 от 16.01. 2013 година, е потвърдена изцяло осъдителната присъда на ТРС. По реда за възобновяване на наказателните дела влязлото в сила решение на ТОС е отменено и делото е върнато за ново разглеждане, от друг състав на съда, от стадия на съдебното заседание. В мотивите е прието, че „изготвеният съдебен акт не отговаря на изискванията на чл. 339, ал. 2 от НПК. Допуснатото нарушение изпълва съдържанието на касационното основание по чл. 348, ал. 3, т. 1, пр. 1 от НПК.”

Решението на ВКС е подписано с особено мнение от Председателя на състава.

7. Средна натовареност по въззивни наказателни дела: 15.85% от постъпилите дела; 15.8% от всички дела за разглеждане и 16% от общо свършените дела, при 18.55% от постъпилите дела; 18.52% от всички дела за разглеждане и 18.8% от общо свършените дела за 2012 година; 22.26% от постъпилите

дела; 21.68% всички дела за разглеждане и 23.11% от общо свършените дела за 2011 година; 26.47% от постъпилите дела; 25.4% всички дела за разглеждане и 25.24% от общо свършените дела за 2010 година; 6.4% от постъпилите дела; 25.5 % всички дела за разглеждане и 26.9% от общо свършените дела за 2009 година.

Изводът, който може да се направи е, че намалява **относителният дял на наказателните дела II** инстанция през последните четири години.

8. Тежестта на видове разпределени и решени дела е еднаква за всички съдии, тъй като се разпределят на принципа на случайния подбор чрез програмен продукт.

ДАНИИ по чл. 29, ал. 8 ОТ ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СЛЕДСТВА

През отчетната **2013 година** на основание чл. 15, ал. 1 от ЗСРС, председателят на Търговищкия окръжен съд е дал общо **31 броя разрешения за използване на СРС по чл. 3 от ЗСРС, от които 4 броя са за продължаване на срока.**

От дадените 31 броя разрешения за използване на СРС по чл. 3 от ЗСРС, по всички е предоставена информация за прекратяване на използването на СРС, с изключение на 1 брой, чийто срок не е изтекъл. По 15 броя са поискани и са дадени разрешения за унищожаване на цялата събрана информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС, съгласно чл. 175, ал. 6 от НПК. По 5 броя е поискано разрешение за частично унищожаване на събраната информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС.

По 5 от дадените разрешения са изготвени ВДС, съгласно чл. 176 от НПК, и са предоставени за съхранение в "Регистратура за класифицирана информация" в срок.

По 6 броя не са били събрани данни и има уведомления за преустановяването им.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА II инстанция 2013 година

1. Брой дела за разглеждане - 216 /170 въззивни граждански и 46 частни граждански II /, от които:

- новообразувани 201 /155 въззивни граждански и 46 частни граждански II /;
- несвършени към 01.01.2013 година - 15

2. Брой свършени дела – 191, от които 45 в.ч.гр.

в срок **до 3 месеца** – 188 или 98.4 % при 264 или 97.77% за 2012 година; 301 или 96.2 % за 2011 година; 337 или 97.2% за 2010 година; 95.8% за 2009 година и 99% за 2008 година, т.е.

показателят е подобрен спрямо предходната година и е много добър за целия период.

Всички дела по бързите производства са приключвали в срок до 3 месеца.

Въззивните частни граждански дела на 100% се разглеждат в срок до 3 месеца, а по-подробният анализ сочи, че това става в рамките на до 1 месец, често и до седмица от образуването на делото. По този род дела е създадена организация да бъдат разглеждани и в периода на съдебната ваканция, независимо от това какъв е техният предмет.

Като правило следва да се посочи и това, че всички съдебни актове се постановяват в законните срокове – едномесечен за производствата по общия ред и двуседмичен за бързите производства. И за този показател, подробният анализ посочва доста по-кратки срокове за изготвяне на съдебните актове по голяма част от делата.

Разгледаните над тримесечния срок дела са 3 на брой

3. Брой на решените дела по същество - 179, от които 126 решения на съдилищата, 11 на ЧСИ и 42 частни граждански дела II инстанция. По 20 дела производството е било прекратено.

Несвършени – 25 броя дела или 11.6 % от делата за разглеждане.

Причини – 15 броя от делата са образувани по жалби, постъпили след 26.11.2013 година; 2 броя дела са спрени на

основание чл. 229, ал.1 т. 5 от ГПК и 1 дело на основание чл. 229, ал.1 т.4 от ГПК.

4. Средна натовареност по въззивни граждански дела:

25.9% от постъпилите дела, 25.26% от всички дела за разглеждане и 25.33% от общо свършените дела при 38.4% от постъпилите дела; 37.6% от всички дела за разглеждане и 39.1% от общо свършените дела за 2012 година; 39.11% от постъпилите дела; 38.37% от всички дела за разглеждане и 39.32% от общо свършените дела за 2011 година; 41.32% от постъпилите дела; 40.3% от всички дела за разглеждане и 41.2% от общо свършените дела за 2010 година; 36.35% от постъпилите дела 36% от всички дела за разглеждане и 36.7% от общо свършените дела за 2009 година и 38.80% от постъпилите дела; 37.5% от всички дела за разглеждане и 37.9% от общо свършените дела за 2008 година.

Следва да се има пред вид, че в общия брой граждански дела II инстанция в доклада за 2012 година, са включени както броят на делата, образувани по обжалваните първоинстанционни решения по граждански дела, така и образуваните по обжалваните първоинстанционни решения по граждански дела от и срещу търговци, които от средата на предходния отчетния период се образуват като въззивни търговски, както и частни търговски дела.

5. Резултати по решения, постановени по обжалвани граждански дела на районните съдилища от Окръжен съд:

От решенията през 2013 година по същество 122 въззивни граждански дела - по 12 от делата решенията са били отменени с постановяване на ново решение, по 4 от делата решенията са били обезсилени; брой изменителни - 37, брой потвърдителни решения – 67 броя.

Данните сочат, че по повече от половината от делата, се потвърждават решенията на първоинстанционните съдилища, като е запазено качеството им на работа. Основните причини за отмяна на решенията са посочени в раздела за районните съдилища.

6. Брой обжалвани въззивни граждански дела - 38

Брой обжалвани съдебни решения – 37

Брой обжалвани определения по в.ч.гр.д.– 1

От върнатите през 2013 година 36 броя в.гр.дела резултатите от обжалването са следните:

Не е допуснато касационно обжалване по 33 бр.дела.
По 1 ч.гр. дело определението е потвърдено.
Изменени са отчасти решенията по 2 дела.

ТЪРГОВСКИ ДЕЛА II инстанция 2013 година

1. Брой дела за **разглеждане** - **132** броя /47 въззивни търговски и 85 частни търговски II /, от които:

- новообразувани 130 / 45 въззивни търговски и 85 частни търговски II /;

- несвършени към 01.01.2013 година – 2 броя въззивни търговски дела.

2. Брой **свършени дела** – **126**, от които 84 частни търговски II

в срок **до 3 месеца** – 125 броя или **99.3%**.

Разгледани **над тримесечния срок** дела 1 брой.

3. Брой на **решените дела по същество** - **109**, от които 42 въззивни търговски и 67 частни търговски дела II инстанция. По 17 дела производството е било прекратено.

Несвършени – 6 броя дела или 4.54 % от делата за разглеждане.

4. Средна натовареност по въззивни търговски дела:

16.8% от постъпилите дела; 15.4% от всички дела за разглеждане и 16.7% от общо свършените дела при 6.8% от постъпилите дела; 6.2% от всички дела за разглеждане и 6.5% от общо свършените дела за 6 месечен период от 2012 година.

5. Резултати по решения, постановени **по обжалвани дела на районните съдилища** от Окръжен съд:

От решените през 2013 година по същество 42 въззивни търговски - по 4 от делата решенията са били отменени с постановяване на ново решение, по 1 от делата решението е било обезсилено, брой изменителни -7 , решението оставено в сила - 30 броя.

Данните сочат, че по повече от половината от делата - /71.42% / се потвърждават решенията на първоинстанционните съдилища, като е запазено качеството им на работа. Основните

причини за отмяна на решенията са посочени в раздела за районните съдилища

6.Брой обжалвани въззивни търговски дела – бройката е включена към брой обжалвани съдебни решения по въззивни граждански дела

От разгледаните и решени от ВКС през 2013 година 7 броя в.т.дела **резултатите от обжалването са следните:**

Потвърдени актове по 7 бр. дела / от тях 6 ч.т. дела/.

Няма отменени актове, т.е. качеството на постановените актове е на много добро ниво.

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА

I. Организация на квалификацията на магистрати и съдебни служители.

Съгласно чл.249 ал. 1 т. 2 от Закона за съдебната власт, поддържането и повишаването на текущата квалификацията на съдиите, на прокурорите, на следователите, на държавните съдебни изпълнители, на съдиите по вписванията и на съдебните служители се осъществява от Националния институт на правосъдието.

През 2013 година СЪДИИТЕ ОТ ОКРЪЖЕН СЪД гр.Търговище са посетили следните С Е М И Н А Р И, организирани от Националния институт на правосъдието:

- 1.Заповедното производство правна рамка съгласно ГПК и правото на ЕС.
- 2.Бежанско право
- 3.Трансгранични разводи и издръжка – юрисдикция и приложимо право.
- 4.Приложение на семейния кодекс при действащото европейско законодателство.
- 5.Съдебни експертизи.
- 6.Практика на ВКС по кодекса за застраховането.
- 7.Съдебна психология. Разпит на непълнолетни.
- 8.Развод и издръжка с международен елемент. Компетентен съд, приложимо право.

9.Международна правна помощ и международно сътрудничество по наказателни дела.

10.Митнически престъпления. Управление на външните граници на ЕС. Функции на FRONTEX.

11. Противодействие на престъпността, свързана с незаконна търговия, посегателство и трафик на културни ценности част от културното наследство на Република България.

12. Европейско дружествено право. Европейско обединение по икономически интереси. Европейско дружество. Европейско кооперативно дружество. Тенденции в развитието на европейското дружествено право.

13.Роля на националния съдия във връзка с прилагането на правото в ЕС. Преюдициално запитване.

Участие в семинари, организирани и проведени в Апелативен съд гр. Варна са взели съдиите от гражданско отделение – Силвия Петрова, Милен Стойчев и Ангелинка Николова.

Участие в международни семинари организирани от Европейската мрежа за съдебно обучение ЕМСО и Европейската правна академия ЕJIN е взела съдия Бисера Максимова.

УЧАСТИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ ОТ ТОС В СЕМИНАРИ НА НИП:

1. Доизграждане и усъвършенстване на ЕИСПП.

2. Съвременни подходи в управлението на съдебната администрация.

3.Ефективно управление на човешките ресурси. Оценка на изпълнението, обучение и развитие.

4.Организация на административното обслужване. Междукултурни комуникации. Управление на конфликти.

5.Съдебна етика. Превенция на корупционния риск. Конфликт на интереси.

УЧАСТИЕ ПО ИСКАНИЯ ЗА СТАНОВИЩА

1.За приемане на Тълкувателни решения от ВКС.

През 2013 година съдиите от Окръжен съд Търговище, на общи събрания на „гражданско” и „търговско отделение” са приели становища по 9 искания от Председателя на ВКС за приемане на тълкувателни решения по граждански и търговски дела, както и на общо събрание на „наказателно отделение” за приемане на тълкувателни решения по 5 искания за приемане на ТР по наказателни дела.

2. Становище по изготвения проект за ПАРОВАС.

В изпълнение на дадените с писмо изх.№ 91-00-133 от 16.10.2013 година указания на Висшия съдебен съвет бе проведено Общо събрание на съдиите от Търговищкия окръжен съд за обсъждане на изготвения проект за ПАРОВАС/ приет като ПАС през 2014 г./, съгласно приложението.

Общото становище на съдиите беше изпратено на ВСС.

УЧАСТИЕ В СЪВМЕСТНИ СРЕЩИ:

В Апелативен съд гр. Варна - Съвместна среща с представители на Висшия съдебен съвет относно обсъждане на

„Проект на методиката за атестиране на съдия, прокурор и следовател... „

2. В Апелативен съд гр. Варна- Съвместна среща-обучение на съдебни администратори и главни счетоводители с представители на Висшия съдебен съвет.

II. ПРОВЕРКИ

1. Проверки от Инспектората към Висшия съдебен.

На основание Заповед № Ж-02-25 от 27.09.2013 година на Главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет бе извършена проверка по образуването, случайното разпределение, движението и приключването на делата, посочени в сигнали с № Ж-02-25/27.08.2013 година, №Ж-13-856/23.09.2013 г. и КЖ-02-25/13/26.09.2013 година. **Изводите от проверката са, че по образуването и разпределението на делата, посочени в сигнала, не са допуснати нарушения на разпоредбата на чл.9 от Закона за съдебната власт и утвърдените „Вътрешни правила за случайното разпределение на делата”, действащи в Окръжен съд Търговище. Не е установено забавяне по движението на делата, което да се дължи на умишлени действия на съда. Предвид повишения брой на делата по несъстоятелност през последните 3 години, бяха дадени препоръки за изравняване натовареността между трите съдебни състава по делата по несъстоятелност. Препоръката е изпълнена.**

2. Проверки от Апелативен съд Варна.

На основание ЗАПОВЕД № 369 от 10.10.2013 година на и.ф. Административен ръководител - Председателя на **Апелативен съд гр. Варна** бе извършена **ревизия на Окръжен съд гр. Търговище по движение на делата**, тяхното образуване, насрочване, спазване на случайния принцип на разпределение, отлагане, срочно написание и качество на съдебните актове, за периода 01.01.2013 година до 01.11.2013 година.

Резултатите от ревизията са много добри.

3.Проверки от Окръжен съд на районните съдилища от съдебния район.

3.1.На основание Заповед 52/25.10.2013г. на Административния ръководител-Председател на Окръжен съд Търговище Тихомир Петков бяха извършени проверки на дейността на районните съдилища от Съдебен район гр. Търговище по образуването, движението и приключването на делата /граждански и наказателни/; спазване на сроковете за изготвяне на съдебните актове за периода от 01.01.2013 година до 31.10.2013 година. Проверките бяха извършени от Председателя на съда и зам.-председателите М. Иванова и Д. Сапунджиева и съдия от Окръжен съд гр. Търговище - С. Петрова. За резултатите от проверките бяха изготвени информации и дадени препоръки на съдилищата за подобряване на работата им.

Оценката за дейността на съдилищата е отлична за ТРС и много добра за ПРС. За ОРС оценката е много добра за гражданските дела, по наказателните са дадени препоръки за подобряване.

3.2. Проверка за случайното разпределение на делата съгласно решение 23.2 по протокол № 48 от 08.11.2012 година Висшия съдебен съвет.

На основание Заповед № 86 от 29.11.2012 година на Председателя на ТОС бяха извършени проверки относно спазването на принципа за случайно разпределение на делата в Районните съдилища от района на Окръжен съд Търговище, а именно – Търговишки, Поповски и Омуртагски районен съд за периода 01.01. 2013 до 15.06. 2013 година. Проверките бяха извършени от Председателя на съда и зам. председателите на гражданско и наказателно отделение.

На основание Заповед № 52 от 25.10.2013 година на Председателя на ТОС бяха извършени ревизии по организация и

движение на делата, както и проверки относно спазването на принципа за случайното им разпределение в Районните съдилища от района на Окръжен съд Търговище, а именно – Търговишки, Поповски и Омуртагски районен съд за периода 15.06. 2013 до 31.10.2013 година. Проверките бяха извършени от Председателя на съда и зам.председателите на гражданско и наказателно отделение.

Общият извод е, че се спазва чл. 9 от Закона за съдебната власт. Във всички съдилища има утвърдени „Правила за случайното разпределение на делата”. При извършената проверка се установи стриктно спазване на правилата за случайно разпределение на делата. Препис от протокола за разпределение се прилага по делата и към водената папка с протоколи за 2013 година.

3.3. На основание Заповед №485 от 09.12.13 година на и.ф. Административен ръководител - Председателя на Апелативен съд гр. Варна и във връзка с Решение на ВСС по т.13.3.2. от Протокол № 47 от 28.11.2013 година и Решение на ВСС по т.46.3.5 от Протокол 20 от 23.05.2013 година, относно Анализ на констатирани от Инспектората към ВСС случаи на нарушаване правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок и Заповед № 36 от 18.06.2013 година на Председателя на ТОС, бяха извършени проверки на съдилищата от района на Окръжен съд Търговище за разглеждане и решаване на делата в разумни срокове.

IV. Ден на отворените врати

Във връзка с реализиране на проект на Висш съдебен съвет, Окръжен съд Търговище организира „Ден на отворените врати” на 12.04. 2013 година от 10,00 до 12,00 часа в зала № 5 на Съдебната палата.

За мероприятиято бяха поканени ученици от гимназиалните курсове на училищата в града. Беше представен любителски спектакъл, разиграващ „съдебен процес” по произведението на Йордан Йовков „Албена” по примерен сценарий на съдии от Окръжен съд от участници в „Клуба по журналистика” към Центъра за младежки дейности и инициативи Търговище, с ръководител Антоанета Марчева. Така по достъпен начин беше поднесено на посочената аудитория провеждането на един „съдебен процес”, разигран в съдебна зала с участници самите ученици.

Бяха изнесени факти от историята на Окръжен съд и разяснена правораздавателната му дейност.

Провеждането на „Ден на отворените врати“ в Окръжен съд Търговище бе насочено към младите хора, с цел тяхната ангажираност в процесите по повишаване прозрачността на съдебната система в България и изграждане на гражданското общество.

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Брой на работещите в окръжния съд съдии:

През 2013 година по щат в Окръжен съд гр.Търговище са работили 13 СЪДИИ и един МЛАДШИ СЪДИЯ- встъпил в длъжност на 24.06.2013 година.

Съдът се ръководи от ПРЕДСЕДАТЕЛ - Тихомир Петков и от двама ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛИ - Мариана Иванова и Десислава Сапунджиева.

Дейността е разпределена в три отделения - „НАКАЗАТЕЛНО“, което се ръководи от зам.-председателя Д. Сапунджиева; „ГРАЖДАНСКО“ и „ТЪРГОВСКО“, които се ръководят от зам.- председателя Мариана Иванова.

В дейността на наказателно отделение участват и съдебни заседатели. На 06.12.2013г. от 11:00ч. в Съдебната палата, съдебна зала 5, новоизбраните съдебни заседатели - мандат 2014-2018г. положиха клетва пред съдиите от Окръжен съд.

2. Брой на служителите:

Според определеното от ВСС щатно разписание, администрацията на Окръжен съд гр. Търговище се състои от 25 съдебни служители към 01.01.2013 година: съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар, 22 служители на експертни и технически длъжности. Всички назначени служители отговарят на изискванията на Единния класификатор.

В работата си съдебните служители проявяват старание, усвояват новите технически средства. Част от тях участваха в курсове за подобряване на квалификацията си, което ще продължи и през настоящата 2014 година, съгласно утвърден учебен план.

3. Предложения за промени в щата:

Считам, че не е необходимо увеличение на щата, както на съдиите, така и на служителите.

СГРАДЕН ФОНД И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Сграда, оборудване, проблеми:

Търговищкият окръжен съд продължава да ползва предоставената с решение № 47 от 05.02.1999 година на Министерския съвет част от недвижим имот - публична държавна собственост. В "Съдебна палата" Търговище се намират така също Административен съд, Районен съд, Окръжна и Районна прокуратури и служители на "Агенция по вписванията".

Управлението и стопанисването на сградата на "Съдебна палата" е възложено от МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО на председателя на Окръжен съд гр. Търговище.

Създадени са много добри условия за работа на всички магистрати и служители.

От 2011 година е обособена "Адвокатска стая."

Работи система за контрол на достъпа до "Съдебна палата" и видеонаблюдение - вътрешно и външно.

Ограничен е достъпът до съдиите.

Периодично се извършват проверка, профилактика и текущи ремонти по различните системи /ВиК, електрозахранване, отоплителна система, пожароизвестяване, газификация/.

Осигурен е достъп на инвалиди до всички етажи на Съдебна палата - от началото на 2013 година работи изграденият асансьор.

Основният проблем в тази сфера от дейности от години е изключително лошото състояние на отоплителната система. Направени са постъпки пред Министерство на правосъдието за осигуряване на средства за цялостна подмяна на отоплителната инсталацията.

Техническо оборудване:

В Окръжен съд гр.Търговище на базата на сключен договор с "ИО" - АД гр. Търговище от 1999 година работи програма "Съдебно деловодство", а от 2001 година бе въведена програмата и във "Фирмено отделение". И двете програми работят успешно.

Програмният продукт бе актуализиран по Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд като бе направено обновяване на системите за управление на съдебните дела, създаване на централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, съобразно новите изисквания на ВСС и промените в законодателството.

Въведена бе и електронна папка за делата, която позволява да се съхраняват в електронен вид всички документи по делата.

Случайното разпределение на делата е осигурено технически чрез програмния продукт на Висшия съдебен съвет. Съгласно утвърдените "Вътрешни Правила за случайното разпределение на делата", съответният зам.-председател въвежда видовете дела в програмата за определяне на докладчик, след вписването им в регистъра.

На интернет - страница на съда <http://www.justicetg.org>, своевременно се публикуват графици за насрочените дела и постановените актове по свършените дела. Спазени са всички изисквания на ВСС за достъпност на информацията по публикуваните актове.

Продължава усъвършенствването на "интранет страница" на Окръжен съд, която спомага за по-добрата комуникация в съда и за икономията на консумативи. На страницата се публикуват всички важни документи - заповеди, писма, Тълкувателни решения на ВКС, информация за предстоящи събития, календар със задачи. Всички насрочени наказателни, граждански и търговски дела се вписват в календар по дни, зали, номера на дела и докладчици, което дава възможност за бързи справки от всеки един съдия и съдебен служител.

Всички съдии разполагат с програмен продукт "Апис 7".

По наше искане с Решение по протокол № 8/ 28.02.2013 година на Висшия съдебен съвет бяха отпуснати средства за закупуване на ксероксмашина и сървър за нуждите на съда; с Решение по протокол № 25/27.6.2013 година бяха отпуснати средства за закупуване на компютърни конфигурации за съдиите от ТОС; компютър и скенер за системата „Делфи“.

На основание чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване плащанията в брой в Окръжен съд гр. Търговище - служба "Регистратура" са въведени в експлоатация ПОС-терминални устройства, чрез които без преводна такса могат да се внасят суми по транзитната и набирателната сметка на Окръжен съд гр. Търговище.

Не се заплаща такса за банков превод при внасяне на суми, чрез инсталираните в Окръжен съд Търговище POS терминални устройства.

Дейностите по инсталиране, актуализиране и поддръжка на софтуера за управление на делата, правно-информационните системи и останалите програмни продукти, необходими за пряката работа на магистрати и служители се изпълняват от "системен администратор".

ОБЩИ ИЗВОДИ

От изложеното в доклада могат да се обобщят следните тенденции в дейността на Окръжен съд през 2013 година:

Налице е тенденция за **увеличаване съотношението между основните видове дела - граждански и наказателни, при по-голям дял на гражданските и търговските дела. Сравнително е запазено общото постъпление на основни видове дела - наказателни и граждански в четиригодишния период, като спрямо 2010 година гражданските и търговските дела са с 29 броя в повече, а наказателните дела са с 69 броя по-малко.**

Спрямо предходната година общия брой постъпили дела е намалял с с 41 броя, от които 28 броя наказателни дела по-малко и 13 броя гражданските и търговски дела по-малко. В същото време е увеличен броя на наказателните първа инстанция дела, което се дължи на увеличения брой НОХдела.

Съдиите от Търговищкия окръжен съд са свършвали средно месечно постъпилите дела. Устойчив е процентът на несвършените „**висящите**” дела.

Запазени са много добрите показатели за бързина при разглеждане на делата. От общо свършените през годината 779 броя дела в тримесечен срок са били свършени 739 дела или 94.86% при 94.6% за 2012 година; 95% за 2011 година; 94 % за 2010 година и 88 % за 2009 година, т.е. показателят е много добър и подобрен спрямо предходната година.

От тях 95.8% от гражданските дела са свършени в 3 месечен срок; 94% от търговските дела; 94.3 % от наказателните дела и 100% от фирмените дела. Частните наказателни, граждански и търговски дела са свършени на 100% в 3 месечен срок.

Подобри са показателите за отлагане на делата:

През 2013 година процента за отлагане на наказателните общ характер дела е 40 % при 45.45% за 2012 година т.е. показателят е подобрен спрямо предходния отчетен период.

От насрочените въззивни наказателни дела се отлагат 3.2% при 3.6% за 2012 година; 7.1% за 2011 година; 5.4 % за 2010 год.и 8% от делата за 2009 година т.е. показателят е подобрен.

От първоинстанционните граждански дела, след първото по делото заседание се отлагат 10.5 % от делата при 8.3% за 2012 година; 6.47% за 2011 година; 16% за 2010 година и 5.03% от делата за 2009 година.

От въззивни граждански дела – 3.17 % при 5.5% за 2012 година; 3.68% за 2011 година; 5.38 за 2010 година и 8.9 % за 2009 година, т.е. показателят е подобрен.

Запазено е много доброто качеството на работа:

По наказателни I инстанция дела – в 64% от случаите са потвърдени постановените съдебни актове. Отменени са три присъди. По гражданските I инстанция дела – няма изцяло отменени съдебни актове, в 71.43% от случаите са потвърдени постановените съдебни актове.

Извършените проверки от Апелативен съд Варна са с положителни резултати. Спазени са дадените указания по организация на работата.

Подобрена е квалификацията на магистратите и съдебните служители.

Запълнен е щатът по отношение на съдиите и съдебните служители.

Случайното разпределение на делата е осигурено технически чрез програмния продукт на Висшия съдебен съвет, като съответния зам.-председател разпределя наказателните, гражданските и търговските дела чрез въвеждането им в програмата за случайно разпределение на делата за определяне на докладчик, след вписването им във входящия регистър.

На интернет - страница на съда <http://www.justicetg.org>, своевременно се публикуват графиците за насрочените дела и постановените актове по свършените дела. Спазени са всички изисквания на ВСС за достъпност на информацията по публикуваните актове.

Продължава усъвършенствуването на "интранет страница" на Окръжен съд, на която се публикуват всички важни документи - заповеди, писма, Тълкувателни решения на ВКС, информация за предстоящи събития, календар със задачи, календар по дни, зали, номера на дела и докладчици, за всички насрочени наказателни, граждански и търговски дела, което дава възможност за бързи справки от всеки един съдия и съдебен служител.

Не се заплаща такса за банков превод при внасяне на суми, чрез инсталираните в Окръжен съд Търговище POS терминални устройства.

Основният проблем е изключително **лошото състояние на отоплителната система**, за което са предприети мерки за отпускане на средства за основен ремонт.

Разрешени са проблемите с техническата безопасност на съдиите - компютри, сървъри и копирна машина благодарение на ВСС.

Предстои подмяна на остарялата техника, ползвана от съдебните служители и осигуряване охраната на съдебната сграда от към общия вътрешен двор, за което също са предприети мерки за отпускане на средства.

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН

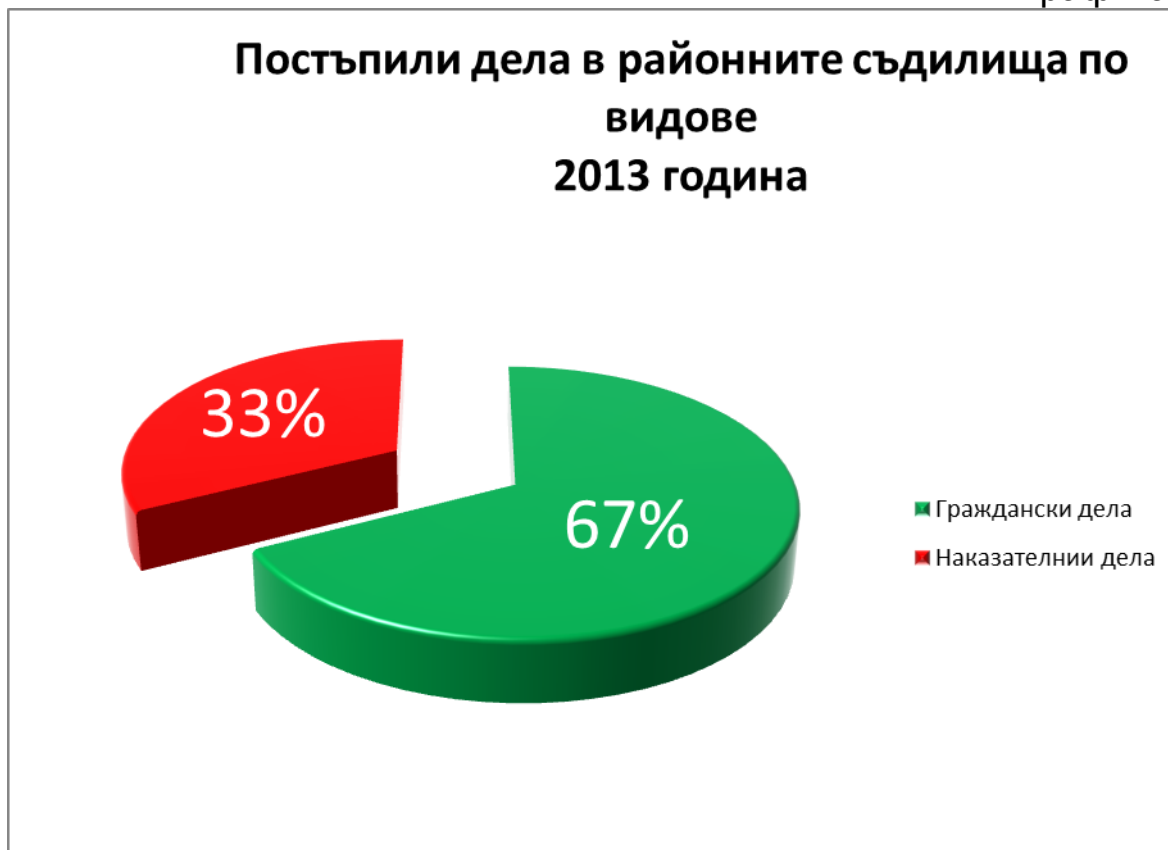
ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА

През отчетната 2013 година в районните съдилища от Търговищкия съдебен район са постъпили **ОБЩО 4660 броя дела** /при 5638 броя дела за 2012 година; 6007 за 2011 година; 6010 за 2010 година; 4562 броя дела за 2009 година /, от които:

ГРАЖДАНСКИ – 3145 броя дела при 3846 дела за 2012 година; 4183 за 2011 година; 4182 за 2010 година; 2813 за 2009 година.

НАКАЗАТЕЛНИ – 1515 дела при 1792 дела за 2012 година; 1824 за 2011 година; 1828 за 2010 година; 1749 за **2009 година** и 1710 броя при за 2008 година.

Явно е, че спрямо предходните две години **намалява** постъплението на делата / с **978 бр.** / , най-вече на гражданските / със **701 бр.** / и в по-малка степен на наказателните / с **277 бр.** /. Спрямо предходната година е запазено съотношението между основните видове дела, като с **1%** е увеличено постъплението на наказателните дела спрямо гражданските.

Обобщените данни за съдебния окръг за всички дела са посочени в таблица - приложение 3.

Постъпление по отделните видове граждански дела.

Общо постъпили - 3145 броя граждански дела, от които:
граждански дела по общия ред 864 броя; производства по чл. 310 от ГПК 93 броя; дела от и срещу търговци 171 броя; частни граждански 360 броя; дела по чл. 410 и 417 б. „в-з” от ГПК 1512 броя; други 135 броя; административни дела - 10 бр.

От графиката е видно, че най-голям е относителният дял на постъпилите през 2013 година дела по чл. 410 и 417 от ГПК, като в същото време техният брой е намалял със 634 дела, на което се дължи и общо намаление на постъпилите в районните съдилища дела спрямо предходните три години, когато отчетохме тенденция на увеличение в четиригодишния период.

От постъпилите граждански дела е увеличен броят на гражданските дела по общия ред с 29 броя и е намалял на административните дела с 69 броя. Постъплението е запазено по останалите видове граждански дела.

БРОЙ СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПО ВИДОВЕ ГРАЖДАСКИ СПОРОВЕ през 2013 година: Искове по СК – 338 дела; Облигационни искове – 389 дела; Вещни искове – 127 дела; Делби – 73 дела; Искове по КТ – 61 дела и Други дела – 599 броя.

Постъпление по отделните видове наказателни дела.

Общо постъпили - 1515 броя наказателни дела, при 1792 броя за 2012 година, от които:

- **НОХД 464**, при 455 за 2012 година; 602 за 2011 година, 654 дела за 2010 година и 576 броя за 2009 година.

- **НЧХД 50**, при 61 за 2012 година; 53 за 2011 година, 44 дела за 2010 година и 35 броя за 2009 година.

- **По 78а от НК – 75**, при 108 броя за 2012 година; 78 за 2011 година, 112 дела за 2010 година и 125 броя за 2009 година.

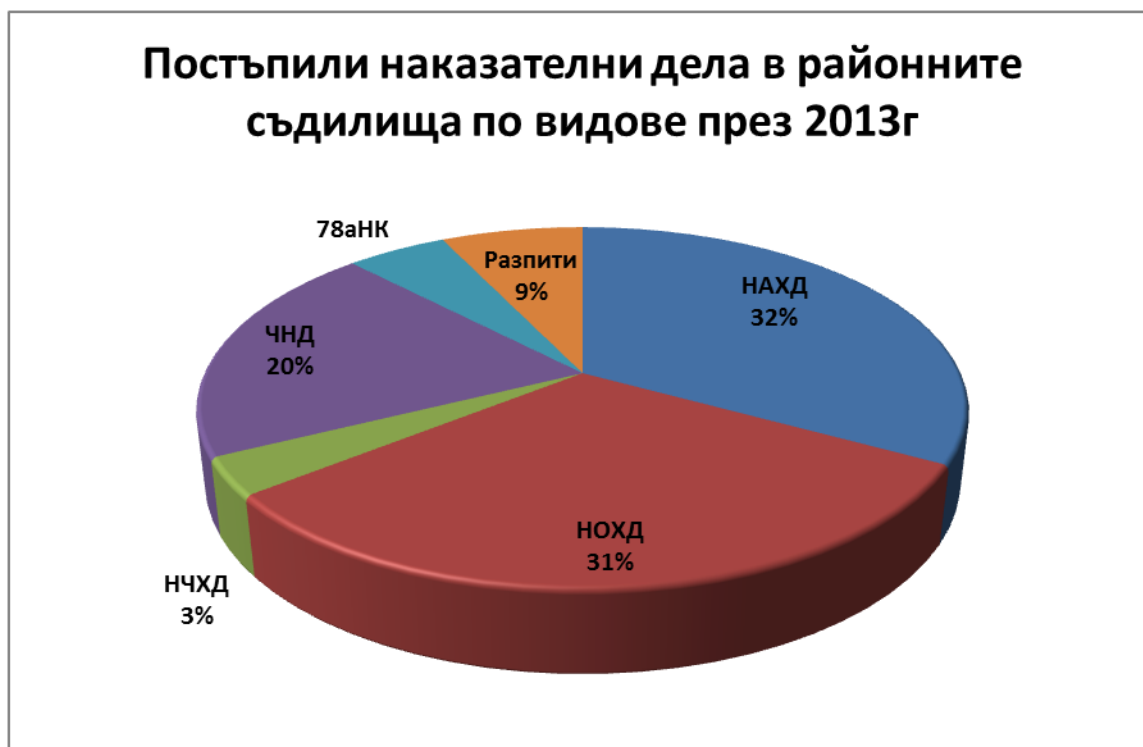
- **ЧНД 297**, при 338 за 2012 година; 432 за 2011 година, 390 дела за 2010 година и 349 броя за 2009 година.

- **Разпити 141**, при 144 за 2012 година; 137 за 2011 година, 182 дела за 2010 година и 254 броя за 2009 година.

- **АНХД 488** при 686 за 2012 година; 522 за 2011 година, 446 дела за 2010 година и 410 броя за 2009 година.

Видно е, че намалява броят на НОХД, НЧХделата и ЧНдела,най-вече на АНХделата и делата по чл.78а от НК.

Графика 8

Най-голям е относителният дял на постъпилите НАХДдела, следвани от НОХДделата и ЧНДдела.

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

При общ брой 5206 дела за разглеждане в районните съдилища от Търговищкия съдебен район - **4695 дела** са били свършени през 2013 година /при 5600 дела за 2012 година/, **от които: 3848 дела с произнасяне на акт по същество и 847 броя прекратени/** 377 граждански и 470 наказателни/. Останали са несвършени **511 при 547 дела** за 2012 година; 509 за 2011 година; 515 за 2010 година и 485 дела за 2009 година. При останали

несвършени общо 546 броя дела в началото на периода, в края те са 511, т.е. броят им е намалял, което е добър показател, но следва да се има предвид, че общият брой на постъпилите дела е намалял. По видове дела следва да се отчете следното: при 422 броя граждански дела в началото на периода, в края те са 416; при 124 наказателни дела в началото на периода, в края те са 95 т.е. работата на съдиите по наказателни дела е била по-добра по показател свършени дела.

В законоустановения **тримесечен срок** са били свършени **4401 броя или 94%** при 5301 броя дела или 95% за 2012 година; 96% за 2011 година; 96% за 2010 година и 93% за 2009 година, т.е. **запазена е бързината в четиригодишния период.**

Графика 9

Средното **месечно постъпление по щат** на един районен съдия от съдебния район на база 12 месеца е **21.6 дела** при **26.1 дела за 2012 година**; 27.8 за 2011 г.; 25.04 дела за 2010 година и 18.1 дела за 2009 година, т.е. намаляла е натовареността по постъпили дела за съдебния район.

По съдилища постъплението през 2013 година в сравнение с 2012 година е както следва: **ТРС – 21.6 дела при 25.15 дела** за 2012 година; **ПРС – 25.04 дела при 29.77 дела** за 2012 година и за

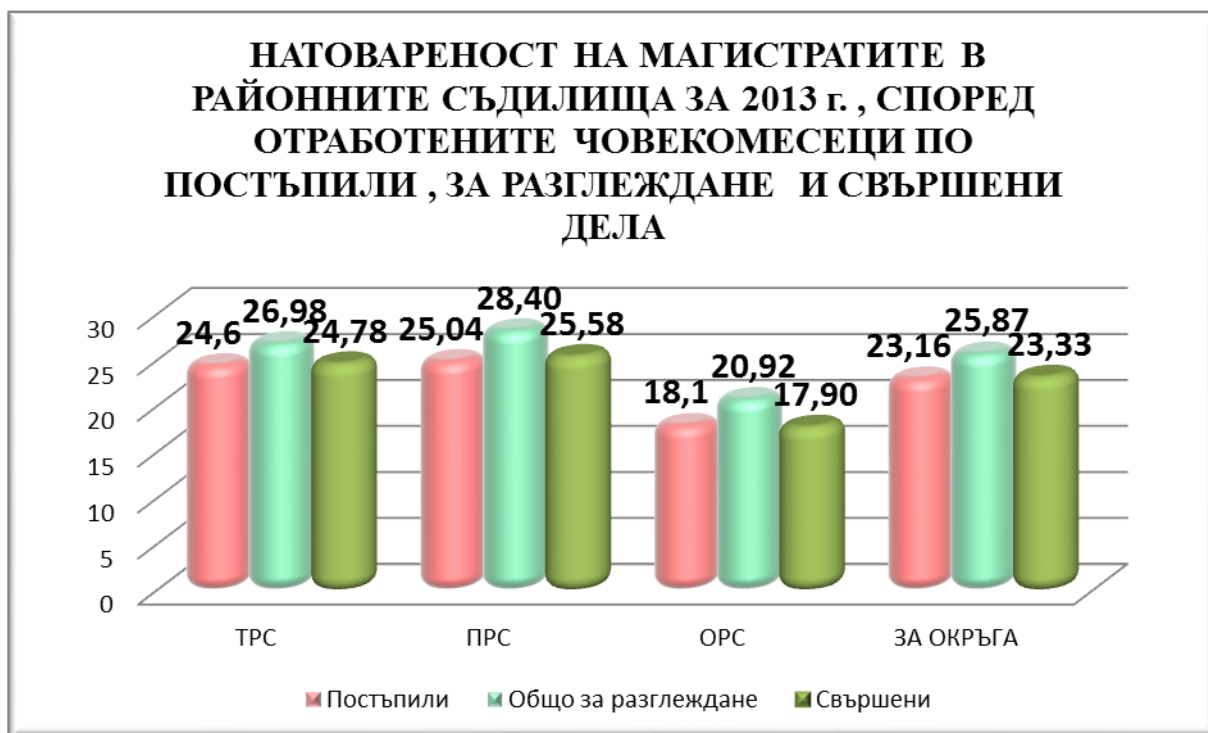
ОРС – 18.1 при 24.79 дела за 2012 година, т.е. най-малко е намалението за ТРС, а най-голямо за ОРС.

Средномесечната натовареност **на дела за разглеждане ПО ЩАТ** през 2013 година е била **24.10 дела** при 28.46 за 2012 година, от които са **свършвани 21.74 дела** при **25.94 дела** за 2012 година.

Сравнението между средномесечно **постъпление** по щат на един съдия **/21.6/**, натовареност по дела за **разглеждане /24.10/** и натовареност по **свършени дела /21.74/** сочи, че **съдилищата успяват да решат постъпилите** през годината дела, но следва да положат усилия за намаляване броя на несвършените дела.

Действителната натовареност на районните съдии съобразно отработените човекомесеци съм посочил в следната

Графика 10

В отделна сравнителна таблица съм отразил движението на основите видове дела: граждански дела по общия ред за всеки районен съд и общо за окръга, НОХ и НЧХ дела. Данните за отложените граждански дела касаят отлагане след първото по делото заседание /Приложение 4/.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Видно от данните за **общо гражданските дела, от свършените** през 2013 година 3151 дела в районните съдилища от съдебен район Търговище 2923 дела са **свършени в 3 месечен срок** или **93%** при 94% за 2012 година; 96% за 2011 година; **96% за 2010 година** и 92% за 2009 година, т.е. **показателят бързина за съдебния район е сравнително запазен в четиригодишния период и е много добър.**

По съдилища в сравнение с 2012, 2011, 2010 и 2009 година показателят **бързина - свършени в 3 месечен срок дела е както следва:**

ОРС - 93% при **96%** за 2012 година; 96% за 2011 година; 96% за 2010 година и 96% за 2009 година;

ТРС - 94% при **96%** за 2012 година; 96% за 2011 година; 96% за 2010 година и 95 % за 2009 година;

ПРС - 90% при **88%** за 2012 година; 95 % за 2011 година ; 95 % за 2010 година и 78% за 2009 година.

От показателите е видно, че Търговищкият районен съд и Омуртагският районен съд са занижили бързината спрямо предходната година, макар и минимално. Поповският районен съд е подобрил показателя в сравнение с предходната година. В същото време следва да се отбележи, че и трите съдилища са запазили много добрата бързина в четиригодишния период.

Леко влошеният показател за решенията в тримесечен срок общо граждански дела се дължи на обстоятелството, че през 2013 година броят на делата по чл. 410 и 417 от ГПК е намалял с 634 дела, които на 100% се решават в този срок.

Отлагане на делата /по справка I от отчетите на районните съдилища по граждански дела/:

В ТРС, от насрочените 843 дела са отложени общо 249 дела или **29.5%** при **24.2%** за 2012 година; 21.36% за 2011 година; 18.57% за 2010 г. и 26.54% за 2009 година;

ПРС - насрочени - 482 дела, отложени общо - 77 дела или 15.97% при **33.7%** за 2012 година; 32.9% за 2011 година; 34% за 2010 година и 34.01% за 2009 година;

ОРС - насрочени - 293 дела, отложени общо - 46 дела или 15.69% при **14.9%** за 2012 година; 23.69% за 2011 година; 10.37% за 2010 г. и 14.82 % за 2009 година.

От общо насрочени - 1618 дела, са **ОТЛОЖЕНИ** 372 дела или **22.99%** при **25.8%** за 2012 година; 25% за предходната 2011 година; 21.05% за 2010 година и 29.18% за 2009 година.

Като цяло **показателят е запазен за съдебния район, като е подобрен спрямо предходната година. Значително е подобрен показателят на Поповския районен съд.**

Отложени ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, без първото по делото заседание.

За съдебния район **отложените** граждански дела са **7.23%** при **8.00%** за предходната година ; 8.57% за 2011 година; 8.62% за 2010 година и 11.67% за 2009 година, т.е. **показателят се подобрява в четиригодишния период.**

Най-малко граждански дела са били отложени в **Омуртагския районен съд – 3.07%** при **5.37%** за предходната година; 5.57% за 2011 година; 2.44% за 2010 година и 4.6% за 2009 година, т.е. **показателят е подобрен спрямо предходната година.**

Поповският районен съд е отложил 4.36%, при 10% за предходната година; 12.68% за 2011 година; 17.34% за 2010 година и 21% от делата за 2009 година, т.е. **показателят е значително подобрен спрямо предходните години.**

В **Търговищкия районен съд** са отложени най-много дела **10.32%** при **7.53%** за 2012 година; 7.38% за предходната година; 6.59% за 2010 година и 6.59% за 2009 година, като **показателят е влошен спрямо предходната година.**

НАКАЗАТЕЛНИ ОБЩ И ЧАСТЕН ХАРАКТЕР ДЕЛА

Видно от данните за наказателните **ОХ и ЧХ** дела, от **общо свършените** през 2013 година **520** дела в районните съдилища от съдебен район Търговище **479** дела са свършени в **3** месечен срок - **92.12%** при **92.76%** за предходната година; 93.44% за 2011 година; 92.4% за 2010 година и 89% за 2009 година, т.е. **запазена е бързината в 4 годишния период.**

Най-добър е показателят за Търговищкия районен съд - 96.81%, следван от Поповския районен съд – 95.65% и Омуртагския районен съд - 78.05%. **Поповският районен съд е подобрил показателя, а Омуртагският районен съд го е влошил.**

Съотношението на **отложените към насрочените ОХ и ЧХ дела** сочи, че в съдилищата от съдебния окръг през 2013 година са

били отложени **26.59%** при 25% за 2012 година; 24% за 2011 година; 24.15% за 2010 година и 29.75% за 2009 година. Наблюдава се **леко влошаване** на този показател. Най-малко наказателни дела са били отложени в Търговищкия районен съд - 19.34%, следвани от Поповския районен съд – 23.24% и Омуртагския районен съд – 40.69%. **ТРС е подобрил показателите си, ПРС ги е запазил, а ОРС го е влошил и продължава да бъде висок.**

Данните за отложените само НОХдела са по-добри-12.77% за ТРС; 39.45% за ОРС и 17.5% за ПРС, като са подобрени спрямо предходната година и за трите съдилища.

Показателят останали несвършени “висящи” ОХ и ЧХ дела е запазен в четиригодишния период и подобрен спрямо предходната година – **47 броя** при 53 броя за 2012 година; 48 броя за 2011 и 2010 години и 60 броя за 2009 година.

Изложените данни касаят само наказателните общ и частен характер дела.

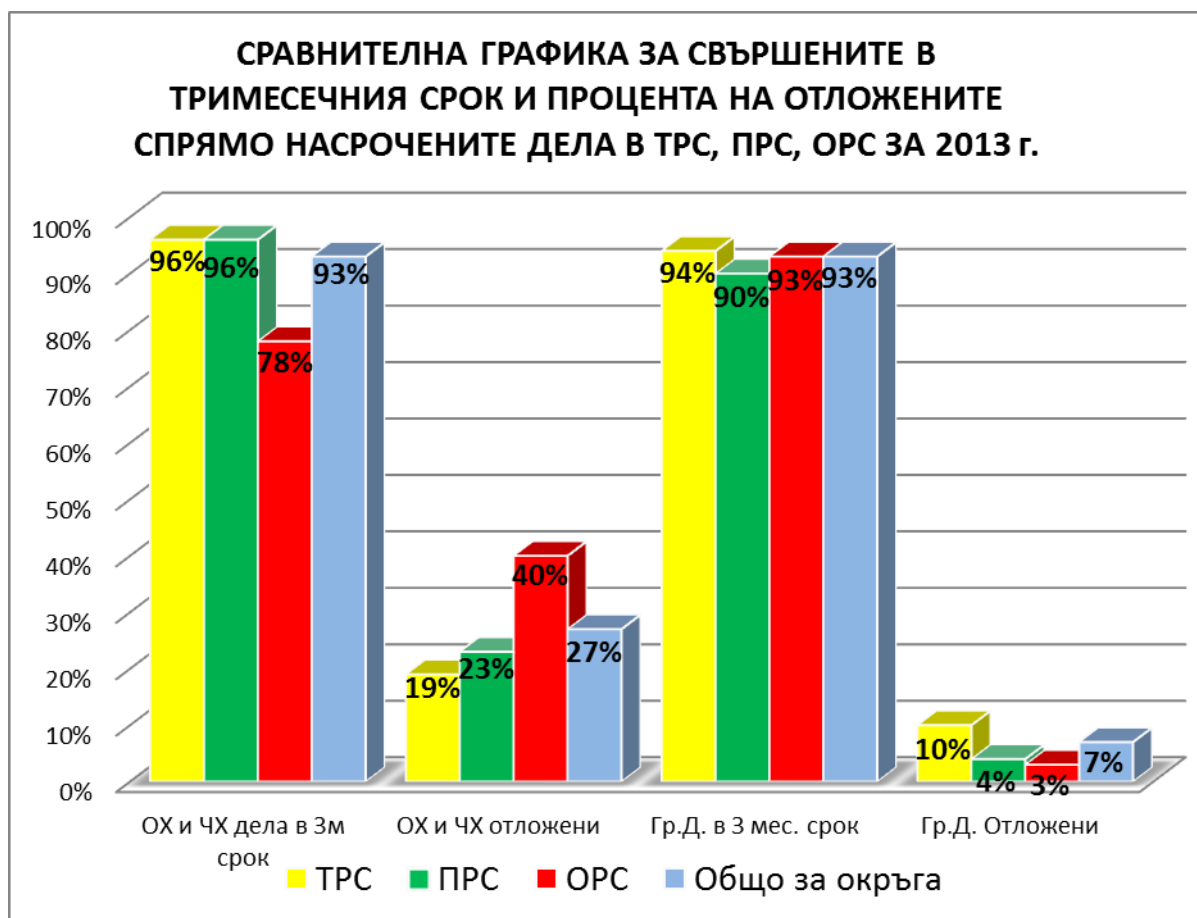
Считам за целесъобразно да посоча и цифрите касаещи работата по всички **НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА**, разгледани от районните съдилища в съдебен район Търговище.

От общо свършените през 2013 година 1544 наказателни дела в районните съдилища от съдебен район Търговище 1478 дела са свършени в 3 месечен срок или **96%** при 96% за 2012, 2011 и 2010 години и 94% за 2009 година, т.е. **бързината на разглеждане на всички наказателни дела е запазена и е по-добра от тази само за ОХ и ЧХ дела.**

Значително е подобрен показателят останали несвършени “висящи” наказателни дела - при 124 дела в началото на периода, в края са останали “висящи” 95 дела.

За по-голяма прегледност съм изготвил сравнителна графика за свършените в тримесечен срок общ и частен характер дела и процента на отложените, както и свършените в тримесечен срок граждански дела и процента на отложените:

Графика 11

ПРИЧИНИ ЗА ОТЛАГАНЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Районен съд гр. Омуртаг- основните причини за отлагане на делата са за назначаване на съдебна експертиза /6 дела/, за допълнителна задача на вещото лице /2 дела/, за представяне на писмени и гласни доказателства /7 дела/, отстраняване на нередовности в хода на производството /4 дела/, за одобряване проект за делба /5 дела/, невявяване на свидетел /3 дела, за произнасяне в закрито заседание по направени искания в открито с.з. /4 дела/ и др.

При анализа на причините за отлагане на делата, следва да се отчете, че част от тях са обективни, свързани с фактическа и правна сложност на делото, с установените в хода на първото съдебно заседание обстоятелства – във връзка с изясняването на

фактическата страна на спора при спазване на разпоредбите на чл. 143 - 145 от ГПК и визираните в тях задължения както на съда, така и на страните. От друга страна, следва да се прецизира от страна на съдия докладчика изпълнението на задълженията му съгласно чл. 140 ГПК във връзка с произнасянето по всички предварителни въпроси и по допускане на доказателствата, в това число и за назначаване на съответни експертизи още с определението за насрочване на делото за открито с.з.

Районен съд Попово – от извършената ревизия се установи, че основните причини за отлагане на делата са: за назначаване на съответния вид съдебна експертиза /по 28 бр. дела/, нередовно призоваване на страни - 19, представяне на писмени доказателства - 8, непредставяне на заключение на вещо лице - 7, за споразумение - 4, за запознаване на страните с доказателства - 4, разпит на свидетел /неявяване на страна - 5, представяне на писмени доказателства - 4, неявяване на пълномощник - 2, допълнителна задача на в.л. - 2 и др.

При анализа на причините за отлагане на делата, следва да се отчете, че част от тях са обективни, свързани с фактическа и правна сложност на делото, с установените в хода на първото съдебно заседание обстоятелства – във връзка с изясняването на фактическата страна на спора при спазване на разпоредбите на чл. 143 - 145 от ГПК и визираните в тях задължения както на съда, така и на страните. Както при предходната ревизия, така и в настоящата се констатира, че по голяма част от делата, по направените в ИМ или отговора искания от страните, за назначаване на експертиза или допускане на свидетели, съдът се произнася в първото по делото заседание, което води до отлагане на делото, а в някои случаи е единствената причина за разглеждане на делото извън тримесечния инструктивен срок. Разпоредбата на чл. 140, ал. 2 ГПК следва да бъде прилагана не като правило, а като изключение. Съобразявайки разпоредбата на чл. 148 ГПК следва да бъдат използвани предвидените в ГПК лостове за дисциплиниране на страните - чл. 92а ГПК. Увеличаването на броя на делата, отложени от първо с.з. за назначаване на съдебни експертизи, както и отлагането поради нередовно призоваване на страните, налага извода за недобра организация за разглеждане на част от делата.

Районен съд Търговище – от извършената ревизия се установи, че основните причини за отлагане на делата са за назначаване на съответния вид съдебна експертиза по 77 бр. дела – при 39 за миналата година; за представяне на писмени доказателства по 33 бр. дела, при 25 бр. дела за предходния

период; поради нередовно призоваване на страна по 22 бр./ по 24 бр. за 2012 година /; за разпит на свидетел по 35 бр. дела /при 15 бр. дела за 2012година/; за допълнителна задача по 14 бр. дела/при 5 бр.дела за 2012година/. Останалите дела са отлагани по други причини.

При анализа на причините за отлагане на делата, следва да се отчете, че част от тях са обективни, свързани с фактическа и правна сложност на делото, с установените в хода на първото съдебно заседание обстоятелства – във връзка с изясняването на фактическата страна на спора при спазване на разпоредбите на чл. 143 -145 от ГПК и визираните в тях задължения както на съда, така и на страните. От друга страна, и през тази година се констатира необходимост от прецизиране от страна на съдия докладчика изпълнението на задълженията му съгласно чл. 140 ГПК във връзка с произнасянето по всички предварителни въпроси и по допускане на доказателствата, в това число и за назначаване на съответни експертизи, допускане до разпит на свидетели, както и писмени доказателства, още с определението за насрочване на делото за открито с.з.

Съгласно заповед на Председателя на ТРС се извършва ежемесечна проверка и се изготвя справка всеки месец за отложените граждански дела - с посочване номера на делото, съдията-докладчик; причини за отлагане.

ОБЩО за съдебния район - При анализа на причините за отлагане на делата, следва да се отчете, че част от тях са обективни, свързани с фактическа и правна сложност на делото, с установените в хода на първото съдебно заседание обстоятелства – във връзка с изясняването на фактическата страна на спора при спазване на разпоредбите на чл.143-145 от ГПК и визираните в тях задължения както на съда, така и на страните. От друга страна, следва да се прецизира от страна на съдия докладчика изпълнението на задълженията му съгласно чл. 140 ГПК във връзка с произнасянето по всички предварителни въпроси и по допускане на доказателствата, в това число и за назначаване на съответни експертизи, допускане до разпит на свидетели, както и писмени доказателства, още с определението за насрочване на делото за открито с.з. **Независимо от отлаганията делата са разгледани в разумни срокове.**

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Делата са били отлагани, в повечето случаи, по обективни причини. При отлагане на делата се спазва срокът по чл. 271, ал. 10 от НПК и се прилагат санкциите по чл. 271, ал. 11 от НПК.

Независимо от отлагането на делата, сроковете за разглеждането им и постановяването на съдебните актове са били спазвани.

По съдилища констатациите са следните:

Районен съд Омуртаг – една част от причините за отлагане се дължат на обективни, независещи от съда причини. Има обаче и такива, дължащи се на недостатъчна подготовка на делото от съдия докладчика - предприемане на действия по нередовно призовани подсъдими и свидетели едва в деня на съдебното заседание, налагане на глоби едва при повторно неявяване на свидетел, страна и в.л., многократно отлагане на делата по НЧХД за събиране на доказателства, констатиране необходимостта от правна помощ с оглед задължителна защита /задържано лице/ едва в открито с.з. Необходима е по-задълбочена подготовка на делата преди съдебно заседание, за да се избегнат случаите на неоснователно отлагане на делата. Изпълнени са указанията от предходната ревизия за упражняване правомощията на съдията по реда на чл. 271, ал. 11, чл. 120, ал. 3 и чл. 71 от НПК, чл. 66 от НПК и др.

Районен съд Попово - Анализът на причините за отлагане на делата сочи, че повече от тях се дължат на обективни, независещи от съда причини. Изпълнени са указанията от предходната ревизия и е създадена по-добра организация по дисциплиниране на страните в процеса - упражняване правомощията на съдията по реда на чл. 271, ал. 11, чл. 120, ал. 3 и чл. 71 от НПК.

Районен съд Търговище - Анализът на причините за отлагане на делата сочи, че за всяко от тях са налице основателни причини - поради заболяване на подсъдимия, издаване на Европейска заповед за арест спрямо двама подсъдими, изготвяне на експертизи, както и нередовно призоваване, обявяване на подсъдимия за общодържавно издирване.

КАЧЕСТВО НА ПОСТАНОВЕНИТЕ АКТОВЕ на съдилищата от съдебен район Търговище

Резултатите от свършените въззивни дела от Окръжен съд по обжалвани наказателни и граждански дела, като цяло за съдебен район Търговище, съм посочил в разделите от доклада - въззивни наказателни и въззивни граждански дела.

За по-голяма прегледност изготвих сравнителни таблици за резултатите по съдилища и видове дела, както и процентното съотношение за всеки районен съд спрямо свършените от Окръжен съд дела през 2013 година по обжалвани техни актове.

РЕЗУЛТАТИ ПО ОБЖАЛВАНИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБЕН РАЙОН ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2013 година

Постъпили дела от Районен съд	Свършени дела от ТОС	Отменени присъди	% спрямо свършените	Изменени присъди	% спрямо свършените	Потвърдени присъди	% спрямо свършените	Прекратени дела	% спрямо свършените
ТРС	35	2	5.7%	5	14.3%	26	74.3%	2	5.7%
ПРС	19	2	10.5%	2	10.5%	15	78.9%	0	0%
ОРС	16	6	37.5%	3	18.7%	6	37.5%	1	6.2%
За ОКРЪГА	70	10	14.3%	10	14.3%	47	67.1%	3	4.3%

По подсъдност от други съдилища са свършени три постъпили дела. Една от присъдите е била отменена частично, две изцяло, като и трите дела са върнати за ново разглеждане.

Видно от данните, **67.1%** от присъдите и решенията на първоинстанционните съдилища **се потвърждават**, при 68.6% за 2012 година; 69% за 2011 година; 63% за 2010 година и 50% за 2009 година; **14.3% се изменят**, при 17.4% за 2012 година; 19% за 2011 година, 17% за 2010 година и 20% за 2009 година; **14.3% се отменят** - при 12.8% за 2012 година; 10.6% за 2011 година; 15% за 2010 година и 16% за 2009 година и в **4.3% производството пред въззивната инстанция се прекратява** - при 1.2% за 2012 година;

1% за 2011 година; 5% за 2010 година и 3.4% за 2009 година, т.е. за съдебния район е запазено доброто качеството на работа.

Най-голям е процентът на потвърдените присъди на Поповския районен съд, а най-малък на Омуртагския районен съд. Най-малко присъди се отменят по делата на Търговищкия районен съд, а най-много по делата на Омуртагския районен съд.

ЗАБЕЛЕЖКА: В докладите на районните съдилища се съдържат данни за резултатите от обжалване, които не съвпадат напълно с тези посочени по-долу. Причина за това е, че част от делата, разгледани от Окръжен съд през предходния отчетен период, се връщат в районните съдилища през настоящия отчетен период.

ПРИЧИНИ ЗА ОТМЯНА

При извършените ревизии в края на отчетния период са направени следните констатации:

ТЪРГОВИЩКИ РАЙОНЕН СЪД -

НОХД 636/2012 година - поради постигната в Окръжен съд спогодба.

НОХД 866/2012 година - ТОС отменя оправдателната присъда поради неправилна правна оценка на събраните доказателства и постановява осъдителна присъда.

ПОПОВСКИ РАЙОНЕН СЪД –

НОХД №422/2012 година - обжалвано е разпореждане за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурор. Разпореждането е отменено от ТОС поради неправилно приложение на закона и делото върнато за разглеждане.

НЧХД №16/2013 година - оправдателната присъда е отменена от ТОС поради неправилен анализ на доказателствата и приложение на материалния закон и е постановена осъдителна присъда.

ОМУРТАГСКИ РАЙОНЕН СЪД –

НАХД 378/2012 година - нарушение на процесуалните правила при разглеждане на делото-незаконен състав при непълнолетен подсъдим. Актът отменен изцяло, а делото върнато за ново разглеждане.

НОХД №330/2012 година - отменена оправдателна присъда, поради неизясняване на всички факти по делото, както и превратно тълкуване на част от доказателствата, а от там и

погрешни правни изводи. ТОС е постановил нова присъда-осъдителна.

НОХД №147/2012 година - присъдата е отменена, а делото върнато за ново разглеждане, поради допуснати съществени процесуални нарушения - липса на мотиви.

НЧХД №245/2012 година - отменено и върнато за ново разглеждане поради липса на мотиви.

НОХД №84/2012 година - отменено и върнато-липса на мотиви.

НАХД №174/2012 година- отменено и върнато-допуснати процесуални нарушения довели до нарушаване права на страните.

Тези резултати сочат на една много добра професионална подготовка на съдиите от наказателните отделения на ТРС и ПРС, но е необходимо е да бъдат взети мерки за преодоляване на пропуските в работата на наказателните съдии от ОРС.

СТРУКТУРА НА НАКАЗАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ за 2013 година

ОСЪДЕНИ ЛИЦА:

По Глава II от НК – престъпления против личността - осъдени са 28 лица; по гл. III от НК – престъпления против правата на гражданите –2 лица; по гл. IV от НК – престъпления против брака, семейството и младежта – осъдени са били 5 лица; по глава V от НК – престъпления против собствеността –200 лица ; по глава VI от НК – престъпления против стопанството- 37 лица; по глава VIII от НК – престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции са осъдени 6 лица; по глава IX от НК – документни престъпления – 27 лица; по глава X от НК – престъпления против реда и общественото спокойствие – 5 лица и по глава XI от НК – общоопасни престъпления -167 лица.

Общо осъдени лица 477 броя.

Видно от гореизложеното най-голям брой дела са разглеждани за престъпления против собствеността и делата за общоопасни престъпления, като преимуществено тези дела са за престъпления по транспорта.

Оправдателни Присъди по НОХД 2013 година

Съд	Съдени лица		% спрямо общо	Осъдени лица		% спрямо осъдените лица
	Общо	Оправдани		Общо	Оправдани	
ОРС	143	3	2.09 %	109	3	2.75 %
ПРС	116	1	0.86 %	110	1	0.9 %
ТРС	270	1	0.37%	258	1	0.38%
Общо	529	5	0.95%	477	5	1.04%

От изложените данни в таблицата е видно, че процента на оправданите лица е изключително нисък, както спрямо съдените, така и спрямо общо осъдените лица за районните съдилища от съдебен район Търговище.

Най-висок е процента на оправдателни присъди в РС Омуртаг, а най-нисък в РС Търговище. И трите съдилища са с намален процент на оправдателните присъди.

Следва да се отбележи, че спрямо 2012 година процента на оправданите лица е намален три пъти.

Като се има предвид общия брой постановени присъди по НОХД, броя на осъдените лица - 477 и броя на оправданите - 5, обективно не могат да се направят каквито и да било изводи и анализ за причините за постановяване на оправдателни присъди.

РЕЗУЛТАТИ ПО ОБЖАЛВАНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБЕН РАЙОН ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2013 година

РЕЗУЛТАТИ ОБЖАЛВАНИ ДЕЛА РС СВЪРШЕНИ от ТОС	ТРС		ПРС		ОРС		ОТ ДРУГИ съдилища		ОБЩО	
	Бр	%	бр	%	бр	%	Бр	%	бр.	%
Отменени	4	5.06%	4	16.7%	1	4.35%	-	-	9	7.14%
Изменени	24	30.3%	3	12.5%	10	43.48%	-	-	37	29.36%
Потвърдени	40	50.6%	16	66.7%	9	39.1%	-	-	65	51.6%
Обезсилени	3	3.8%	-	-	1	4.35%	-	-	4	3.17%
Прекратени	8	10.1%	1	4.17%	2	8.7%	-	-	11	8.7%
СВЪРШЕНИ ДЕЛА от ТОС	79	100%	24	100%	23	100%	-	-	126	100%

Забележка: за всеки съд процентите са спрямо свършените от Окръжен съд дела. Не са включени 20 дела на ЧСИ.

Видно от данните **51.6%** от решенията на районните съдилища по граждански дела **се потвърждават** от въззивната инстанция - при 52.52% за предходния период ; 47.51% за 2011 година; 56.7% за 2010 година и 47% за 2009 година, **29.36% се изменяват** - при 36.86% за предходния период; 26.51% за 2011 година; 21.4% за 2010 година и 20% за 2009 година; **7.14% се отменят** - при 6.56% за предходния период; 13.25% за 2011 година; 6.2% за 2010 година и 22% за 2009 година; в **3.17% от случаите решенията са били обезсилени** - при 1.51% за предходния период; 4.41% за 2011 година; 2.4% за 2010 година; 1% за 2009 година и в **8.7% от делата, производството е било прекратено** пред въззивната инстанция - при 2.52% за предходния период ; 8.28% за 2011 година; 13.3% за 2010 година и 10% за 2009 година, т.е. запазено е доброто качество на работа на районните съдилища по граждански дела.

Процентното съотношение на отменени, изменени, обезсилени и потвърдени решения сочи като най-добре работил по граждански дела Поповския районен съд.

РЕЗУЛТАТИ ПО ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА, ОБРАЗУВАНИ СРЕЩУ СЪДЕБНИ АКТОВЕ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБЕН РАЙОН ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2013 година

РЕЗУЛТАТИ ОБЖАЛВАНИ ДЕЛА РС СВЪРШЕНИ от ТОС	ТРС		ПРС		ОРС		ОТ ДРУГИ съдилища		ОБЩО	
	Бр	%	Бр	%	бр	%	Бр	%	бр.	%
Отменени	3	9.4%	1	20%	-	-	-	-	4	9.5%
Изменени	4	12.5%	1	20%	2	40%	-	-	7	16.7%
Потвърдени	25	78%	3	60%	2	40%	-	-	30	71.4%
Обезсилени	-	-	-	-	1	20%	-	-	1	2.4%
Прекратени	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СВЪРШЕНИ ДЕЛА от ТОС	32	100%	5	100%	5	100%	-	-	42	100%

Забележка: за всеки съд процентите са спрямо свършените от Окръжен съд дела.

Резултатите от горната таблица сочат, че е много добра работата на районните съдилища по дела от и срещу търговци.

В отчетната таблица граждански дела втора инстанция на Окръжен съд Търговище по образец на ВСС, приложена към доклада, са посочени всички граждански дела на районните съдилища, включително делата от и срещу търговци.

От общо разгледаните по жалби дела на районните съдилища са били отменени съдебните актове изцяло и са постановени нови решения по едно дело на ОРС, пет дела на ПРС и седем дела на ТРС. Били са обезсилени рашенията по две дела на ОРС и три дела на ТРС.

От общо свършените от районните съдилища на съдебен район Търговище - 168 дела по 100 дела решенията са били оставени в сила или 59.52 %, т.е. повече от половината съдебни решения се потвърждават. В 12 % от случаите производството е било прекратено и в 27 % от случаите решенията са били изменени отчасти. Само в 10 % от случаите решенията са били отменени или обезсилени.

ПРИЧИНИ ЗА ОТМЯНА И ОБЕЗСИЛВАНЕ НА РЕШЕНИЯТА

При извършените ревизии в края на отчетния период са направени следните констатации:

ТЪРГОВИЦКИ РАЙОНЕН СЪД

Гр.д. № 517/2012 година – иск по чл.2 от Закона за арендата в земеделието, решението е отменено с решение от 10.01. 2013 година по в.гр.д. № 154/ 2012 година на ТОС, поради неправилно приложение на материалния закон.;

Гр.д.№ 920/ 2012 година - предмет на иска чл. 422 ГПК във връзка с 138 и чл. 147 от ЗЗД, решението е отменено с решение на ТОС, постановено по в.гр.д.№ 158/2012 година поради неправилно приложение на материалния закон;

Гр.д.№ 931/2012 година - предмет на иска чл. 422 от ГПК във връзка с чл. 318 ТЗ, решението е отменено с решение № 8/04.03. 2013 година, постановено по в.т.д.№ 11/2013 година по описа на ТОС, поради неправилно приложение на материалния закон.;

Гр.д.№ 1438/2012 година - предмет на иска чл.243 и чл.249 ЗЗД, решението по делото е отменено с решение от 09.04.2013 година по в.гр. 36/2013 година на ТОС, поради неправилно приложение на материалния закон, необоснованост;

Гр.д.№ 2071/2010 година - предмет на иска чл.26 ЗЗД, решението по делото е отменено с решение № 77/06.07.2011 година,

постановено по в.гр.д.№ 134/2011 година на ТОС, поради неправилно прилагане на материалния закон.

Гр.д.№ 62/2013г. - предмет на иска чл.127, ал.2 от СК, решението обезсилено с решение от 14.08.2013г. по в.гр.д.№ 146/2013 година на ТОС - поради постигната спогодба на страните пред въззивната инстанция.

Прегледът на изцяло отменените съдебни решения показва, че причината за отмяната е неправилното приложение на материалния закон.

ПОПОВСКИ РАЙОНЕН СЪД

Гр.д. № 224/ 2008година - иск по чл. 42 б.“б” ЗН. Постановеното решение № 63/ 25.03. 2011 година е отменено с решение от 03.11. 2011 година по В.гр.д.168/ 2011година на ТОС /недопуснато до касационен контрол с опр. № 479/ 17.04.2013 година на ВКС по гр.д.№ 1223/ 2012 година/ - поради неправилно приложение на материалния закон, при погрешно определена привързваща норма - оспорено е завещание, съставено в САЩ /преди приемането на КМЧП/, от американски гражданин, касаещо недвижими имоти в България. Делото е с фактическа и правна сложност.

Гр.д. № 296/ 2012 година - иск по чл. 422 ГПК вр. с чл. 79 ал.1 ЗЗД - постановеното решение № 249/ 23.11.2012 година е отменено и предявеният иск - уважен - с решение от 29.03. 2013 година по В.т.д.№ 33/ 2013 година на ТОС - поради неправилно приложение на материалния закон.

Гр.д. № 430/ 2012 г. - иск по чл. 245 вр.с чл.128 т. 2 КТ и чл.224 КТ.- постановеното решение 219/02.11.2012г. е отменено и предявените искове са уважени- с решение от 31.01.2013г. по В.гр.д.№ 334/12г. на ТОС- поради неправилно приложение на материалния закон.

Гр.д.№ 833/ 2012 година - молба по чл. 12, ал. 2 Закона за защита от домашното насилие. Постановеното решение № 285/07.01. 2013 година, е отменено с решение от 26.02. 2013 година по В.гр.д.№ 19/2013 година на ТОС – поради необоснованост-постановено в противоречие със събраните по делото доказателства.

ОМУРТАГСКИ РАЙОНЕН СЪД

Гр.д.№ 215/2007 година- делба-постановено решение във фазата по извършване на делбата – решение № 99/25.05.2009 година е отменено с решение № 170/18.12.2012 година по В.гр.д.№ 270/2012 годинг. на ТОС, като в изпълнение на задължителните

указания на ВКС в производство по касация на първоначалното въззивно решение, делбата е извършена по същия начин- чрез разпределение на делбените имоти, но при новообразувани дялове-основание незаконосъобразност на решението.

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ:

През 2013 година в районните съдилища от **съдебен район Търговище по щат** е следвало да работят **18 съдии, но реално са работили 16 съдии, 4 съдебни изпълнители, но реално са работили 3 и 4 съдии по вписванията**. Има незаета 1 бройка съдебен изпълнител в ТРС, за която е обявен конкурс.

В **Районен съд Търговище** през 2013 година по щат има 10 районни съдии. Целогодишно са работили осем съдии - Пламен Драганов, Анна Димитрова, Вяра Панайотова, Красимира Колева, Боряна Петрова, Тодор Димитров, Зорница Ефтимова и Йоханна Антонова.

Със Заповед № 345/ 25.09. 2013 година на Председателя на Апелативен съд Варна, считано от 01.10. 2013 година, съдия Христина Сярова е командирована безсрочно в Районен съд гр. Варна, като от 27.09. 2013 година същата е изключена от програмата за разпределение на дела, а несвършените дела, по които е била докладчик съдия Сярова, са разпределени на принципа на случайния подбор между останалите съдии, разглеждащи граждански дела.

Още от предходната 2012 година, съдия Розалина Ботева е командирована безсрочно в Районен съд гр. София и през отчетния период също не е разглеждала дела в Районен съд Търговище.

Отчетния период съдът е приключил в състав по щат от десет районни съдии, един държавен съдебен изпълнител при две щатни бройки за такъв, и двама съдии по вписванията.

С оглед натовареността по щат и действителната такава, през последните няколко години към настоящия момент увеличение на щата за районни съдии не се налага.

Съдебна администрация - През първото шестмесечие на отчетния период за 2013 година, съдебната администрация при Търговишки районен съд работи по щат, утвърден от ВСС - 27 /двадесет и седем/ съдебни служители, от които една свободна щатна бройка за съдебен служител за длъжността „съдебен секретар”. Във връзка с предложение на „Съдебна администрация” на ВСС за оптимизиране на щатни длъжности за съдебни служители в органите на съдебната власт, с Протокол №

31/25.07.2013 година, ВСС намалява щатната численост на Районен съд Търговище с една бройка. Всичките 26 /двадесет и шест/ съдебни служители са назначени на постоянни трудови договори. Няма незаети щатни бройки към края на отчетния период.

Длъжностите на които са назначени съдебните служители са съобразени с Указанията за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията на основание чл.341 от ЗСВ, утвърдени с Решение на ВСС по протокол № 7/ 16.02. 2012 година.

Служителите са разпределени по служби както следва: Съдебен администратор; Главен счетоводител; Административен секретар; Системен администратор; Съдебен секретар - 11 служители; Съдебен деловодител - 8 служители; Призовкар; Домакин; Чистач.

В Районен съд Попово - през отчетния период числеността на съдиите по щат е четири щатни бройки, които са заети от съдиите Явор Томов, Галена Чешмеджиева-Дякова, Маринела Стефанова и Поля Павлинова. В края на 2013 година в Районен съд Попово няма незаети магистратски длъжности, както и незаети щатни бройки за държавен съдебен изпълнител и съдия по вписванията. По отношение на работещите в ПРС районни съдии, държавен съдебен изпълнител и съдия по вписванията, през изминалата година няма налагани дисциплинарни наказания.

Целогодишно са работили съдиите Явор Томов, Маринела Стефанова, Поля Павлинова и Галена Дякова.

Съдебната администрация на Районен съд Попово се състои от съдебни служители от общата и специализираната администрация, която се ръководи и контролира от административния секретар. Към 01.01. 2013 година Районен съд Попово осъществяваше своята дейност при численост на съдебната администрация по щат 19 съдебни служители, останал непроменен и към края на годината, в следния състав: административен секретар; системен администратор; главен счетоводител; главен специалист-статистик, той и касиер; четирима секретар - протоколисти; трима деловодители; двама деловодители в СИС; архивар; деловодител-регистратура и бюро съдимост; призовкар; двама призовкар-чистачи; огняр, той и работник по поддръжката.

Не е налице основание за искане за увеличаване на щата на съдебните служители с нови щатни бройки, тъй като и наличните осигуряват доброто обслужване на гражданите и страните по делата.

В Районен съд Омуртаг - през целия отчетен период за 2013 година в Районен съд - Омуртаг по щат са били утвърдени

четири щатни броя места за магистрати, в т.ч. административен ръководител - председател и трима съдии. Налице са 1 щ. бр. за държавен съдебен изпълнител и 1 щ. бр. за съдия по вписванията.

Магистратските места /4 броя/ са били заети по следния начин: Анета Петрова - административен ръководител - председател, съдия Пламен Караниколов, съдия Невяна Захаријева и съдия Станимир Йорданов-Кюлеров. До 06.03. 2013 година длъжността "Държавен съдебен изпълнител" е била заета на основание чл. 68, ал. 1, т. 4 КТ от Николай Недялков, а считано от 06.03.2013 година, на същата е назначен Красимир Петков.

В Службата по вписванията не са настъпили кадрови промени и там длъжността "съдия по вписванията" се заема от Мариан Георгиев. Изложеното показва, че през отчетния период наличните бройки за съдии, ДСИ и СВ са били заети.

До 24.07. 2013 година съдебната администрация на съда е наброявала 16 щ. бр. за съдебни служители. С Решение по протокол № 31 от заседание на ВСС, проведено на 25.07.2013 година, щатната численост на съда е намалена с 1 свободна щатна бройка за съдебен служител за длъжността "съдебен деловодител", считано от датата на вземане на решението. Следователно към 25.07.2013 година щатната численост е 15 бройки за съдебни служители.

Общият брой на служителите от районните съдилища на съдебен район Търговище по щат, в началото на отчетния период е 62 броя , а към края на периода – 60 щатни бройки. Няма незаети щатни бройки за съдебни служители.

ОБЩА ОЦЕНКА ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА през 2013 година

От изложените данни в доклада за районните съдилища от съдебен район Търговище е видно, че спрямо предходните две години **намалява постъплението на делата / с 978 бр./, най-вече на гражданските/ със 701 бр./** и в по-малка степен на наказателните/ с 277 бр./ . **Спрямо предходната година е запазено съотношението между основните видове дела**, като с 1% е увеличено постъплението на наказателните дела спрямо гражданските.

От **гражданските дела** най-голям е относителният дял на постъпилите през 2013 година дела по чл. 410 и 417 от ГПК, като в същото време техният брой е намалял с 634 дела, на което се дължи и общо намаляние на постъпилите в районните съдилища

дела спрямо предходните три години, когато отчетохме тенденция на увеличение в четиригодишния период.

От постъпилите граждански дела е увеличен броят на гражданските дела по общия ред, с 29 броя и е намалял на административните дела, с 69 броя. Постъплението е запазено по останалите видове граждански дела.

Относителният дял на гражданските дела по общия ред спрямо всички постъпили граждански дела е: 27.41% граждански дела по общия ред; 48.07 % заповедни производства.

От наказателните дела най-висок е процентът на **АНХД – 32%** спрямо всички постъпили наказателни дела; **НОХД – 31%**; **ЧНД – 20%**; **НЧХД - 3%** и **разпити – 9 %**.

Запазена е бързината в четиригодишния период - в законоустановения тримесечен срок са били свършени 4401 броя дела или 94%.

От общо свършените през 2013 година **520 ОХ и ЧХ дела** в районните съдилища от съдебен район Търговище **479** дела са свършени в **3 месечен срок - 92.12 %**. **Запазена е бързината.**

От общо свършените през 2013 година **1544 наказателни дела** в районните съдилища от съдебен район Търговище **1478** дела са свършени в **3 месечен срок или 96%**. **Запазена е бързината на разглеждане на всички наказателни дела и е по-добра от тази само за ОХ и ЧХ дела.**

Съотношението на **отложените към насрочените ОХ и ЧХ дела** сочи, че в съдилищата от съдебния окръг през 2013 година са били отложени **26.59%**, при **25%** за 2012 година; **24%** за 2011 година; **24.15%** за 2010 година и **29.75%** за 2009 година. Наблюдава се **леко влошаване** на този показател. Най-малко наказателни дела са били отложени в Търговищкия районен съд - **19.34%**, следвани от Поповския районен съд – **23.24%** и Омуртагския районен съд – **40.69%**. **ТРС е подобрил показателите си, ПРС ги е запазил, а ОРС го е влошил и продължава да бъде висок.**

Данните за отложените само НОХдела са по-добри-12.77% за ТРС; 39.45% за ОРС и 17.5% за ПРС, като са подобрени спрямо предходната година и за трите съдилища.

Показателят останали несвършени “висящи” ОХ и ЧХ дела е запазен в четиригодишния период и подобрен спрямо предходната година – **47 броя** при **53 броя** за 2012 година; **48 броя** за 2011 и 2010 години и **60 броя** за 2009 година.

Видно от данните за **общо гражданските дела, от свършените** през 2013 година 3151 дела, в районните съдилища от съдебен район Търговище 2923 дела са **свършени в 3 месечен срок** или **93%** при 94% за 2012 година; 96% за 2011 година; **96% за 2010 година** и 92% за 2009 година, т.е. **показателят бързина за съдебния район е сравнително запазен в четиригодишния период и е много добър.**

Отлагане на гражданските дела - от общо насрочени - 1618 дела са **ОТЛОЖЕНИ** 372 дела или **22.99%** при **25.8%** за 2012 година; 25% за предходната 2011 година; 21.05% за 2010 година и 29.18% за 2009 година.

Като цяло **показателят е запазен за съдебния район, като е подобрен спрямо предходната година. Значително е подобрен показателят на Поповския районен съд.**

Отложени ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, без първото по делото заседание.

За съдебния район **отложените** граждански дела са **7.23%** при **8.00%** за предходната година ; 8.57% за 2011 година; 8.62% за 2010 година и 11.67% за 2009 година, т.е. **показателят се подобрява в четиригодишния период.**

Съдилищата от окръга **успяват да свършат постъпилите дела. Намалена е натовареността.**

Средното **месечно постъпление по щат** на един районен съдия от съдебния район на база 12 месеца е 21.6 дела при **26.1 дела за 2012 година**; 27.8 за 2011 година; 25.04 дела за 2010 година и 18.1 дела за 2009 година, т.е. **намаляла е натовареността по постъпили дела за съдебния район.**

По съдилища **постъплението през 2013 година в сравнение с 2012 година е както следва: ТРС – 21.6 дела при 25.15 дела за 2012 година; ПРС – 25.04 дела при 29.77 дела за 2012 година и за ОРС – 18.1 при 24.79 дела за 2012 година, т.е. най-малко е намалението за ТРС, а най-голямо за ОРС.**

КАЧЕСТВО НА РАБОТА:

По наказателни дела - 67.1% от присъдите и решенията на първоинстанционните съдилища се потвърждават; 14.3% се изменят; 14.3% се отменят и в 4.3% производството пред

въззивната инстанция се прекратява. За съдебния район е запазено доброто качество на работа.

По граждански дела - 51.6% от решенията на районните съдилища по граждански дела се потвърждават от въззивната инстанция; 29.36% се изменяват; 7.14% се отменят; в 3.17% от случаите решенията са били обезсилени и в 8.7% от делата, производството е било прекратено пред въззивната инстанция. Запазено е дорото качеството на работа на районните съдилища по граждански дела.

По граждански дела - от и срещу търговци - 71.4% от решенията на районните съдилища се потвърждават от въззивната инстанция, 9.5% се отменят, в 2.4% от случаите решенията са били обезсилени, в 16.7% от случаите решенията са били изменени.

ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

В ОМУРТАГСКИЯ РАЙОНЕН СЪД стоящият от години проблем, изразяващ се в липса на подходяща сграда за РС – Омуртаг и достатъчно помещения за работещите, не е преодолян и през отчетения период. Понастоящем Районен съд – Омуртаг се помещава в част от триетажна масивна сграда на площ от около 400 кв.м. Тази площ и обособените на нея помещения са крайно недостатъчни за нормалното функциониране на съдебната администрация и не позволява да се създадат условия за спокойна работа на съдиите. Наред с това РС – Омуртаг не е в състояние да подsigури помещения за съхраняване на документи и архив според законовите изисквания, каквито допълнително поставя и Законът за защита на класифицираната информация. Общият брой на помещенията е 12. От тях две по-големи са обособени като съдебни зали, двама районни съдии са в общ кабинет, друг кабинет е предназначен за районен съдия и държавен съдебен изпълнител. Същото положение е и при административния секретар и главния специалист – счетоводител. Системният администратор работи в едно помещение заедно двамата служители на СИС, а съдията по вписванията ползва една стая, в която е заедно със служителя към службата по вписванията. Архивните дела и документи на ОРС се съхраняват във влажно и малко по площ помещение, пригодено доколкото е възможно за тази цел, тъй като преди това е било тоалетно помещение на общинската администрация. При тези условия за голяма част от делата съществува риск от повреждане и унищожаване. Няма възможност за отделно съхраняване на

архивите на СИС и Служба по вписванията и понастоящем те се намират в общо помещение с площ от около 4 кв. м., което представлява преградена част в края на коридора с прозорец на едната стена и преграда от дървен материал и стъкло. Същото е крайно неподходящо за съхраняване на изпълнителни и нотариални дела. Общият вход, ползван от работещите в съда и в Община Омуртаг, затруднява изпълнението на функциите на съдебната охрана, тъй като поне 50% от влизащите в сградата посещават общинската администрация и за целта преминават през етажа на съда.

Ето защо и през настоящия отчетен период липсата на самостоятелна сграда и недостигът на помещения продължават да бъдат съществен проблем пред работещите в РС – Омуртаг.

Отново поставяме въпроса, че следва да се вземат спешни мерки от Министерство на правосъдието за осигуряване на съдебна сграда за нуждите на Омуртагския районен съд, в който от години няма нормални условия за работа и съхраняване на делата.

Необходимо е да се закупи копирна машина от висок клас за голямо месечно натоварване, с цел подмяна на единствената такава в Районен съд - град Омуртаг. Настоящата копирна машина е технически силно амортизирана и експлоатацията ѝ води до чести повреди и прекъсване на работния процес. Извършването на ремонтни дейности за подмяна на отделни компоненти от машината е изключително нерентабилно и трудно реализируемо, поради това, че същата е придобита преди 2004 година, намирането на резервни части е силно затруднено, стойността им е висока, а с подмяната им не може да се гарантира качествена работа и нормален работен процес. Това е единствената машина в съда за печат на документи във формат А3, на която се отпечатват книгите от автоматизираната деловодна система САС "Съдебно деловодство".

Копирната машина има възможност за автоматично двустранно отпечатване на документите, и използването ѝ води до оптимизиране (*намаляване*) на разходите за хартия. Във връзка с подмяната ѝ са изпратени искания до ВСС, но до момента не са осигурени средства за закупуване на нова копирна машина.

За да се гарантира работоспособността на цялата система (непрекъсваемостта, сигурността и достъпността на инфраструктурата - *мрежовата свързаност, компютърните системи, принтерите, мрежовите устройства и др.*) е необходимо част от компютърните системи и периферия, придобити преди 2008 година, да бъдат подменени с нови такива, тъй като

същите са морално и технически остарели и не отговарят на нарасналите изисквания към хардуера от страна на използвания системен и приложен софтуер. Част от техниката дефектира през отчетния период, а друга част показва признаци за предстоящо излизане от работа.

В ПОПОВСКИЯ РАЙОНЕН СЪД материалната база е обезпечена. След официалното изграждане и откриване на 27.04. 2007 година на новоизграденото източно крило на съдебната палата, Поповски районен съд е изцяло сградно и технически обезпечен. Създадена е оптимално добра материално-битова обстановка за спокойна и нормална работа както на съдиите, така и за служителите. Компютърната мрежа е изцяло изградена и обхваща всички служби и магистрати, което улеснява отразяванията на съдебните актове и публикуването им съгласно чл. 64 от ЗСВ.

В ТЪРГОВИЦКИЯ РАЙОНЕН СЪД- Търговицки районен съд се помещава на първи и четвърти етаж в сградата на Съдебната палата и като цяло работните помещения задоволяват нуждите на съда. Независимо, че една от съдебните зали бе преустроена в Адвокатска стая, създадената организация и графици осигуряват нормално протичане на всички съдебни заседания. Единственият по сериозен проблем е с помещението на служба „Деловодство”, което няма необходимите размери за нормална работа на съдебните служители и не може да се обособи информационен център за обслужване на гражданите. Като се имат предвид възможностите на Съдебната палата, където освен Районен съд се помещават Окръжен съд, Административен съд, Окръжна и Районна прокуратура, единствената възможност за разрешаване на този проблем, е преместването на службите към Агенцията по вписвания в самостоятелна сграда, което не е от компетенциите на съдебните институции.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ искам да изкажа благодарност на всички съдии и служители от Съдебен район Търговище за положените усилия и постигнатите много добри резултати.

м. Февруари 2014 година
гр. Търговище

**АДМ. РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОКРЪЖЕН СЪД
ГР. ТЪРГОВИЩЕ:
/Т. ПЕТКОВ/**